

Kahoo ke tša ea leholimong haele monake

Lintšo tse sa lok!

*Tsoaloe la bobeli o sitoa ho bona muso oakod emaa reho eena amotho
a ka tsoaloe joang a se a tsofetse ka boela a khitlêla popelong ea mae
a boela a tsoaloe?*



*“Hwaha sa tsoaloe ka metsi le kaea ... oneana le tšhoko ne a hlōka
hore pelō ea hae e fetohle phetoho ea moea tsoaloe la bobeli ke ketso ea
eo ka eona bophelo.” (Tšeaia 11:6, 9)*

Etšatse

Bob Niel, Ph.D.

Kahoo ke tla ea leholimong kaelé monake Lintlo tse sa lok!

Qatsatse Bob Thiel, Ph.D.

Mothoatla ©2016/2017/2018/2019/2022 qellqam nivanchik livvsi. Pampachakvymintaga 1.5. tanchik livvmi huchap akurun Moakelchileng kar'a batho ba bangata mana huchallikua runaga. 1036 W. Grand Avenue, Grover Beach, Kalifornië, 93433, U.S.A. TSBON: 978-1-940482-09-5.

Ke hobane'ng ha moloko oa batho o sitoa ho rarolla mathata a oona?

Kei te mohio koe ko nga mea tuatahi me nga mea whakamitunga e whakaatu ana? He Paipera? He Kauhaukaatia? He Ihu mo He awangawanga kahoo ke tla ea leholimong kaelé monake?

Weet u dat die koninkryk van God die klem was van die apostels en die eerstes wat daarop gevolg het?

Na 'Muso oa Molimo ke motho oa Jesu? Na 'muso oa Molimo Jesu o phela bophelo ba hae ka ho rona hona joale? Na 'Muso oa Molimo ke mofuta o itseng oa 'muso oa sebelé o tlang? Na u tla lumela seo Bible e se rutang?

He aha te rangatratanga? He Aha te Rangatratanga o te Atua? Gaha ta te Biblia e haapii? He aha ta te ekalesia karaitiana early e haapii?

Besef u dat die einde nie kan kom voordat die Koninkryk van God as 'n getuienis aan die wereld verkondig is nie?

Senepa se sehoakelong se ka pele se bontsa konyana e pagane le phiri joalokaha e qapiloa ke Burdine Ka me Whakairoviro. Senepa se sehoakelong se ka morao ke karolo ea moako oa pele oa Kereke ea Molimo Jerusalem e nkuweng ka 2013 ke Dr. Bob Thiel.

H A H O L O

1. *tsoaneloa ke tsoaloo la bobeli ekore libe tsa?*
2. *Le bolokehile ke mokau ka tumelo kolona?*
3. *Ho tle ho se ke haeba motho ea ithorisang tsoetsoe?*
4. *joale, ka tokelo ea tsoalo e nchao tsepa eena ea?*
5. *Lefellatseng kotlo ea libe ha a ne a shoa*
sefapanong ho bolela ho
6. *Ka baka leo motho ha a le koke mopuo e mocha*
nau tlakeu...
7. *Leba tokelo eakoba bae lumelang*

Takamo bampaba tsoetsoe

1. tsoaneloa ke tsoaloo la bobefi ehore libe tsa?

Kay pachaaq imaymana sasachakuykunapin tarikun.

Achka runakunam yarqaymanta kachkanku. Achka runakunam sarunchasqa kachkanku. Achka runakunan wakcha kaypi tarikunku. Achka nacionkunam llumpayta mamikuchkanku. Wawakunaqa, manaraq naceq wawakunapas, abusowanni tarikunku. Drogakunawan mana atipachikuq onqoykunanan askha doctorkunata llakichin. Hatun industria llaqtakunapiqa wayra llumpay qhullichasqam kachkan, chaymi mana allinchu kanman. Imaymana politicokunan guerrata amenazanku. Terroristakunaq atakasqankuqa hinallam pasachkan.

¿Atinmanchu kay pachapi umalliqkuna runakunaq sasachakuyinkunata allichayta?

Achka runakunam chaynata piensanku.

Musiq Agenda Universal nisqa

25 p'unchay setiembre killapi 2015 watapi, Vaticano suyupi papa Franciscoq hatun rimaynin qhepaman, Naciones Unidas (ONU) nisqapi 193 nacionkuna votarqanku "17 Objetivos de Desarrollo Sostenible" nisqa kamachikuykunata hunt'anankupaq, chaytan wakin kutipi suticharqanku Mosoq Agenda Universal nispa. Kaypin kachkan ONUpa 17 metakuna:

Meta 1. Tukuy imapi wakcha kayta tukuchina

Meta 2. Yarqayta tukuchina, mikunakunata paktachina, alli mikuykunata paktachina, shinallatak winaypak chakra llankaykunata naorpachina

Meta 3. Allin kawsayta qhawarina, tukuy edadpi tukuyapaq allin kawsayta kallpachana

Meta 4. Tukuy runakunapak, pakta pakta alli yachaykunata rikushpa, tukuy kawsay yachaykunata tukuykunapak ñawpakman pushana

Meta 5. Warmi-qhari kaqla kayman chayana, tukuy warmikunata, warmi wawakunata ushayta charina

Meta 6. Llapa runakunapaq yakupas, chuya yakupas kananpaq, allinta qawarina

Meta 7. Llapa runakunapaq mana qullqillapaq, hapipakunapaq, takyasqa, kunan pacha kallpayuq kananpupaq qawarina

Meta 8. Promover sustento, inclusivo y sostenible economíacuate;a, llank ay hunt'asqa ñinallataq ruruchiq ñinallataq llapanpaq allin llank ay

Meta 9. Infraestructura resiliente nisqa hatarichina, industrialización inclusiva y sostenible nisqa puririchina, misuqyachiykunata kallpanchana

Meta 10. Mamallakta ukupi, mamallaktapurapi mana pakta pakta kawsayta pishiyachina

Meta 11. Llaqtakunata, runakunapa tiyasqankunatapas llapanpaq, mana imamanta manchakuspa, allin takyasqa, takyasqa kananpaq

Meta 12. Sustentable consumo y patrones de producción nisqakunata qhawarina

Meta 13. Ultqaylla ruwaykunata ruwana pacha tikrayta, chaymanta imakunachus ruwakusqanmanta ima atipanapaq

Meta 14. Mama quchakunata, mamaquchakunata, mamaquchakunata ima, wiñaypaq wiñananpaq waqaychaspa, allinta apaykachaspa ima

Meta 15. Allpapi kawsak ekosistemakunata paktachina, kutin tikrachina, ñawpakman pushana, sachakunata alli alli kamachina, ch'in pampakunata makana, shinallatak allpakuna waqlliyta sayachina, kutin tikrachina, shinallatak biodiversidad chinkachiyta sayachina

Meta 16. Hawka kawsaypi kawsak, tukuylla kawsak ayllullaktakunata wiñachinapak, tukuykunapak justiciaman yaykuchina, tukuy patakunapi alli, kullkiwan, tukuykunapak wasikunata hatarichina

Meta 17. Kunway ñankunata sinchiyachina, shinallatak tukuy pachapi yanapanakuykunata kawsarichina, wiñay wiñariypak

Kay agenda nisqa 2030 watakama hunt'asqa kanan, chaymantataqmi sutichasqa Agenda 2030 de Desarrollo Sostenible nisqa. Runa kay unquykunata allichayta minan, kamachiywan, yachachiywan, chiantapis cooperación internacionalwan, interreligiosowan ima. Achka imakuna minasqan allin kaptinpas, wakin ruwayninkuna, imakuna minasqanpas mana allinchi (cf. Génesis 3:5). Kay agenda, hinallataq, tupanmi Papa Franciscoq Laudato Si encíclica nisqawan.

"Mosoj Agenda Universal" nisqatan sutichasunman "Mosoj Agenda Católica" nispa, "católica" nisqa simiqa "universal" ninanmi. Papa Francisco sutichasqa chay adoptacionta de la Nueva Agenda Universal "huk importante señal de la esperanza".

●M●U●pa rimañakuyñinpa qatinqin hinam, 2015 watapi diciembre killapi Paris llaqtapi huiñakuy karqa (oficialmente sutichasqa 21a Conferencia de las Partes del Convenio Marco de la ●M●U● sobre el Cambio Elimático). Papa Franciscopas alabarqanmi huk nacionkunapi acuerdo ruwasqankuta, hinaspan nacionkunata yuyaycharqan "sumaq ñanta qatikunankupaq, hinallataq sapa kutilla wiñaq huk songolla kanankupaq", nispa.

Kay pachapi yaqa llapan nacionmi acuerdo de Paris nisqa acuerdokunata ruwarqanku, chay acuerdokunaqa karqan metas ambientales específicas nisqakunan, qolqemanta compromisokunayoq ima. (Chaymanta ●●●U●U● umalliq Barack Obama firmarqan huk documentota ●●●U●U●-ta kayman comprometenanpaq 2016 watapi, ichaqa 2017 watapi, ●●●U●U● umalliq Donald Trump nirqa Estados Unidos M●A●N●A●M chaskinqachui rimañakusqa Paris acuerdokunata. Kaymi hatarichirqa internacional piñakuyta hinaspa yanaparqa ●●●U●U●-ta sapaqchayta). Europamanta hinallataq ashka pachakunamantapas.) Papa Francisco qhepamanmi nirqan runa kayqa "uraykinqa" sichus mana ruwanmanchui cambionkunata pachawan tupaq chayqa.

Manaña pipas munanchui qhilli wayrata samayta, yarqaymanta, wakcha kayta, chinkananpaq, hukkunatapas, ñrunakuna kallpachakusqankuqa Naciones Unidas nisqapa 2030 watapi agendanpa metasninkuna hinaspa/utaq Paris acuerdokuna allichanqachui runapa sasachakuyñinkunata?

Naciones Unidas nisqapa Track Record nisqa qillqasqan

Naciones Unidas nisqaqa 24 ñiqin chakra yapuy killapi 1945 p'unchawpi, iskay ñiqin pachantin maqanakuy qhipamanta, huk

chayhina maqanakuyta harkanapaq, pachantinpi thak kawsayta kallpachanapaqpas kamasqa, kamasqapas karqan. ONU kamasqa kaptin 51 mama llaqtayiqmi karqan; kunanqa 193 kanku.

Naciones Unidas nisqa kamasqa kasqanmantapachan pachantinpi pachak-pachak, mana waranqa-waranqa ch'aqwaykuna karqan, ichaqa manaraqmi kinsa kaq hatun maqanakuy nispa nisunmanchu.

Wakinmi piensanku Naciones Unidas nisqapa nisqanman hina yanapanakuy internacional nisqa, chaynataq papa Franciscopas achka religionpi umalliqkunapas kallpanchanankupaq kallpanchakusqanku clase de agenda interreligiosa y ecuménica nisqawan kaska, hawka kawsayta hinaspalla kawsayta apamunqa.

Ichaqa Naciones Unidas nisqapa chayta ruwananpaqqa manam allinchu karqa. Naciones Unidas kamasqa kasqanmanta pacha achka armasqa maqanakuykunamanta hawva, achka millonintin yarqasqa, ayqikuq, chaymanta/utaq sinchi wakcha kanku.

Chunka wata masnin ñawpaqtaraqmi Naciones Unidas nisqa Objetivos de Desarrollo del Milenio nisqa kamachikuyinta huntachinanpaq churarqa. Pusaq "desarrollo metas" nisqayoqmi karqan, ichaqa manan chay ruwayqa allinchu karqan, kikin ONU nisqapa nisqanman hinapas. Chaymi, 2015 watapi, "17 Objetivos de Desarrollo Sostenible" nisqan chaskisqa karqan. Wakinqa allin suyakuyniyoqmi kanku. Wakinqa utopia nisqa fantasía nisqatan qhawarinku.

Utopia nisqamanta rimaspaqa, 6 niqin qhulla puqy killapi 2016 watapi, Papa Francisco nirqa huk runa hina Europa utopia nisqamanta musqikusqanmanta, chaytam iglesian yanapanman chay hatun suyuman chayananpaq. Chaywanpas, Papaq musquyinqa huk millay mosqoymanmi tukupunqa (qhaway Apocalipsis 18).

Waxaa laga yaabaa inay jiraan xoogaa iskaashi iyo guul, laakiin...

Qaamiuska Merriam Webster's Dictionary wuxuu dhigayaa in utopia ay tahay "meel mala awaal ah oo dowladda, sharciyada, iyo xaaladaha bulsheed ay ku fiican yihiin." Baybalku wuxuu ina barayaa in aadamku uusan keliis xalin karin mashaakilkiisa:

²³ Kabbiyow, waan ogahay in bini-aadmiga jidkiisu aamu naftiisa ku jirin; Ma aha nin socda inuu taladiisa toostiyo. (Jeremyaah 10:23, NKJV oo dhan ifaa si kale loo tilmaamo)

Baybalku waxa uu barayaa in iskaashiga caalamiga ahi uu fashilmay doono:

Jidadkooda waxaa yaal hoog iyo baabba' :¹⁷ Jidka nabaddana ma yaqaaniin. ¹⁸ Labsida Naak hortooda ma jirto. (Rooma 3:16-18)

Hase yeeshee, dad badan ayaa ka shaqeynaya aragtiddooda ku aaddan bulsho utopian ah oo xitaa mararka qaarkood isku dayaan inay ku lug yeeshaan diinta. Laakiin ku dhawaad midkoodna diyaar uma aha inuu raaco waddooyinka Naaka runta ah. Ma aha in aanay jiri doonin wax horumar ah oo laga gaaro hadafyada Qaramada Midoobay ama Vatican-ka. Waxaa jiri doona qaar (iyo qaar badan oo ka mid ah yoolalka ayaa wanaagsan), iyo sidoo kale qaar dib u dhac ah.

Dhab ahaantii, iyo malaha ka dib iskahorimaad ballaaran, nooc ka mid ah heshiis nabadeed oo caalami ah ayaa lagu heshiin doonaa lana xaqiijin doonaa (Daniel 9:27). Markay sidaas tahay, qaar badan ayaa si been abuur ah u aaminsan in bini-aadantnimadu ay keeni doonto bulsho nabadoon oo utakooban.

Kiwo badan ayaa la qaadan doona 'horumarka utopian' caalamiga ah (cf. Meyesqeel 13:10) iyo sidoo kale calaamooyin iyo yaabab kala duwan (2 Tesalonika 2:9-12). Laakiin Baybalku wuxuu leeyahay nabadda noocaas ah ma sii waari doonto (Daanyeel 9:27; 11:31-44), in kasta oo ay hoggaamiyeyaashu sheegan karaan (1 Tesalonika 5:3; Ishacyaah 59:8).

Fikradda ah, marka laga reebo Eüse (cf. Yooxanaa 15:5; Matayos 24:21-22), bani-aadmigu wuxuu keeni karaa utopia 'xiligan sharka ah waa injiil been ah' (Galatiya 1:3-10).

Haddii bini aadmigu keligis uusan si buuxda u awoodin inuu si dhac ah u keeno utopia, nooc ka mid ah utopia macquul ma yahay?

Haa

Boqortooyada Ilaah waxay ka dhigi doontaa meerahan iyo, dabadeed, weligeed oo dhan, si fantastik ah u wanaagsan.

2. Le bolokehile ke mohau ka tumelo kolona?

Baybalku waxa uu barayaa in bulsho utopian ah, oo loo yaqaan Boqortooyada Ilaah, ay beddeli doonto dawladaha aadanaha (Daamyeel 2:44; Muujintii 11:15; 19:1-21).

Markii Eise bilaabay adeeggiisa gmid, wuxuu bilaabay imuu ku wacdiyo **injiilka Boqortooyada Ilaah**. Waa kan waxa Mark ka warbixiyay:

¹⁴ Haddaba markii Yooxanaa xabsiga la dhigay dabadeed Eise wuxuu yimid Galili isagoo injiilka boqortooyadii Ilaah ku wacdiyaya, ¹⁵ oo wuxuu yidhi, Wakhtigii waa buuxsamay, oo boqortooyadii Ilaah waa soo dhaw dahay. Soobad keena oo injiilka rumaysta" (Markos 1:14-15).

Grayga injiilka, wuxuu ka yimid erayga Giriigga oo loo turjumay *euangelion*, oo macnihiisu yahay "fariin wanaagsan" ama "war wanaagsan." Axidiga Eusub dhexdiisa, ereyga Ingiriisiga ah ee "boqortooyo," oo la xidhiidha boqortooyada Ilaah, ayaa lagu sheegay qiyaastii 149 jeer NKJV iyo 151 guudaha Douay Rheims Bible. Waxay ka timid ereyga Giriigga oo loo turjumay sida *basileia* oo tilmaamaya xukunka ama boqortooyada boqortooyada.

Boqortooyooyinka aadanaha, iyo sidoo kale boqortooyada Ilaah, waxay leeyihiin boqor (Muujintii 17:14), waxay dabooolayaan dhul juqraafi ah (Muujintii 11:15), waxay leeyihiin xeerar (Ishacyaah 2:3-4; 30:9) maadooyinka (Luukos 13:29).

Waa kan waxbarashadii ugu horreysay ee dadweynaha ee Eise ee Matayos diiwaangeliyey:

²³ *Eiisena wuxuu ku wareegay Galil oo dhan, isagoo sunagogyadooda wax ku baraya oo injiilka boqortooyada ku wacdiyaya (Matayos 4:23).*

Matthew sidoo kale wuxuu qoray:

³⁵ *Marhaasaa Eiise ku wareegay magaaloyinka iyo tuulooyinka oo dhan, isagoo sunagogyadooda wax ku baraya oo injiilka boqortooyada ku wacdiyaya (Matayos 9:35).*

Axdiga cusubi wuxuu muujinayaa in Eiise weligiis boqor ahaan doono:

³³ *Isagu wuxuu boqor u ahaan doonaa dadka Ujacquub weligiis, oo boqortooyadiisana ma idlaan doonto (Luukos 1:33).*

Luukos wuxuu qoray in ujeedada Eiise loo soo diray ay ahayd inuu ku wacdiyo Boqortooyada Ilaah. U fiiro wuxuu Eiise baray:

⁴³ *Wuxuu ku yidhi, Waa inaan magaaloyinka kale ku wacdiyo boqortooyada Ilaah, waayo, taas aawadeed baa la ii soo diray (Luukos 4:43).*

Weligaa ma maqashay in lagu wacdiyey? Weligaa ma maqashay in ujeeddada Eiise loo soo diray ay tahay inuu ku wacdiyo Boqortooyada Ilaahay?

Luukos sidoo kale wuxuu qoray in Eiise u baray oo ku wacdiyey Boqortooyada Ilaah:

¹⁰ *Kasnuulladiina goortay soo noqdeen ayay isaga u sheegeen wixii ay sameeyeen oo dhan. Marhaasuu kaxaystay iyagii oo kelegiis u leexday meel cidla ah oo magaalada Beytsayda la odhan jiray.*

¹¹ Laakiin dadkii badnaa goortay garteen, way raaceen. wuxuu qaabilay oo kala hadlay wax ku saabsan boqortooyada Ilaah (Luukos 9:10-11).

Etise wuxuu baray in Boqortooyada Ilaah ay noqoto midnaanta kooraad ee kuwa isaga raaci doona:

³³ Laakiin horta doondoona boqortooyada Ilaah iyo xaqimadiisa (Matayos 6:33).

³¹ Laakiin doondoona boqortooyada Ilaah, oo waxaas oo dhan waa laydinkeu dari doonaa. ³² Ha baqina, idoyahow yari, waayo, Aabbihii waxaa ka farxiya innu boqortooyada idin siiyo (Luukos 12:31-32).

Masiixiyiintu waa inay marka hore doondoonaan Boqortooyada Ilaah. Waxay tan ku sameeyaan iyagoo tan ka dhigaya midnaantooda sare iyagoo u nool sida Masiixu u doonayo inay u noolaadaan oo ay rajeynayaan soo laabashadiisa iyo boqortooyadiisa. Hase yeeshee, inta badan oo Masiixu qiraa, ma aha oo kaliya inay marka hore doondoonaan Boqortooyada Ilaah, xataa ma yaqaaniin waxay tahay. Qaar badan ayaa sidoo kale si been ah u aaminsan in ku lig yeelashada siyaasadda adduunku ay tahay waxa Ilaah ka filayo Masiixiyiinta. Tyaga oo aan fahmin boqortooyada Ilaah, ma fahmaan

noolaadaan sidii la rabay ama ay u fahmayaan sababta bini aadmigu u cilladaysan yahay.

Waxay sidoo kale in boqortooyada la siin doono ido yar (cf. Rooma 11:5). Waxay u baahan tahay is-hoosaysiin si aad u diyaargarowdo inaad ka mid noqoto idaha yar ee runta ah.

Boqortooyada Ilaahay weli dhulka lagama dhisin

Éiise wuxuu baray in xertiisa ay u duceeyaan boqortooyadu inay timaaddo, haddaba ma ay kaysanin:

⁹ Abbaahayaga jannada ku jiraw, magacaagu quduus ka ahaado . ¹⁰ Boqortooyadaadu ka timaaddo, doonistaada ka noqoto (Matayos 6:9-10).

Éiise wuxuu xertiisii u soo diray inay boqortooyada Ilaah ku wacdiyaan.

¹ Laba-iyto-tobankii ayuu isugu yeedhay, oo wuxuu siiyey amar iyo amar ay jinniyada oo dhan ku saaraan oo ay cudurro ku bogsiyaan. ² Wuxuu u soo diray inay boqortooyada Ilaah ku wacdiyaan (Lukos 9:1-2).

Éiise wuxuu baray in joogistiisa oo keliya aysan ahayn boqortooyada, maadaama boqortooyadu dhulka lagama dhisin markaas, waana sababta uu u sameeyay wax uusan jinniyto ku saarin magaciisa markaas:

²⁸ Laakiin haddaan jinniyada ku saaro Kuxyca Ilaah, kubaal boqortooyada Ilaah waa idin soo degtay (Matayos 12:28).

Boqortooyada runta ahi waa mustaqbalka-mana aha halkaan hadda sida Mark uu muujiyay:

⁴⁷ Haddii ishaadu ku xumayso iska bixi. Waxaa kuu wanaagsan inaad boqortooyada Ilaah ku gashid if qudha intii aad laba indhood lahaan lahaydeen... (Markos 9:47).

²³ *Æise ayaa hareerihisii furiyey oo xertiisii ku yidhi, Kuwa maalka leh aad bay ugu adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan!* ²⁴ *Xertiisii ayaa hadalladiisa ka yaabsatay. Laakiin Æise ayaa mar kale u jawaabay oo ku yidhi, Carruur yahay, aad bay ugu adag tahay kuwa maalka isku kalleeya inay boqortooyada Ilaah galaan!* ²⁵ *Nin hodan ah imru boqortooyada Ilaah galo waxaa ka hawl yar in awr irbad dalkeeda ka duso" (Markos 10:23-25).*

²⁵ *Kuntii waxaan idinku leeyahay, Mar dambe midhaha geedka canabka ah kama cabbi doono ilaa maalinta aan boqortooyada Ilaah ka cabbi doono iyagoo cusub." (Markos 14:25).*

⁴³ *Juusuf kii reer Arimataya, oo ahaa gofo caan ah, oo isaga qudhiisu sugayay boqortooyada Ilaah, isagoo yimid oo dhurranaaya... (Markos 15:43).*

Æise wuxuu baray in boqortooyadu aanay imminka ka mid ahayn dunidan:

³⁶ *Æise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Boqortooyadaydu tan dunidan ma aha. Hadday boqortooyadaydu tan dunidan ahaan lahayd, addoommadaydu way dagaalami lahaayeen si aan Yuhuudka gacanta la ii gelin; laakiin imminka boqortooyadaydu halkan kama iman" (Yooxanaa 18:36).*

Æise wuxuu baray in boqortooyadu iman doonto ka dib markuu ku soo noqdo boqorkeeda:

³¹ *Goortii Wiilka Aadanahii ammaantiisa ku yimaado, isaga iyo malaa'igaha quduuska ah oo dhian, markaas wuxuu ku fadhiiisan doonaa carshiga ammaantiisa.* ³² *Quruumaha oo*

dhammu hortisay ku soo ururi doonaan, oo isna wuu kala sooci doonaa mid mid sida adhijirku idihüisa uga sooci doono riyaha. ³³
Idaha wuxuu joojin doonaa midigtüisa, riyahase bidixdüisa. ³⁴
Markaasaa boqorkii kuwa midigtüisa jooga ku odhan doonaa, Kaalaya, kuwiinna Aabbahay barakeeyeyow, dhaxla boqortooyada laydiin diyaargareeyey tan iyo aasaaskii dunida (Matayos 25:31-34).

Mar haddii Boqortooyada Ilaah aysan halkan joogin, ma arki doonno utopia dhac ah ilaa ka dib la dhiso. Sababtoo ah badi ma fahmaan boqortooyada Ilaah, waxay ku guuldareystaan inay fahmaan sida dawladnimadiisa jacaylka ah u shaqeyso.

Boqortooyada Ilaahay ma iman doonto ilaa ay buuxnaanta quruumuhu soo gasho" (Rooma 11:25) – taasuna weli may dhicin.

Sid ee huu Eüise u sheegay in boqortooyadu ay tahay?

Eüise wuxuu bixiyay qaar ka mid ah sharraxaado ku saabsan waxa ay tahay Boqortooyada Ilaah:

²⁶ *Go wuxuu yidhi, Boqortooyada Ilaah waxay u eg tahay nin dhulka iniino ku firdhüyo, ²⁷ oo habeenimo seexdo, oo maalintii soo sara kaco, oo iniimuhu soo baxaan oo baxaan, isaga qudhüisuse si uu ku jiro garan maayo. ²⁸ Waayo, dhulku keli akaantiissuu soo saaraa midho, marka hore cawsha, dabadeed madaxa, dabadeedna sarreenka madaxa ayaa soo bixiya. ²⁹ Laakiin kolkuu hadhümidhku bislaaday, kolkiiba wuxuu gashaday manjada, waayo, beergooykii waa yimid (Markos 4:26-29).*

¹⁸ Markaasuu yidhi, Boqortooyada Ilaah maxay u eg tahay? **●** Oo maxaan u ekaysiiyaa? ¹⁹ Waxay u eg tahay iniin khardaf ah, kan nin qaaday oo beertiisii ku riday; oo koray oo noqday geed weyn, shimbiraha cirkuna laamihisay biih ku yaalleen. ²⁰ **●** Oo haddana wuxuu yidhi, Maxaan boqortooyada Ilaah u ekaysiiyaa? ²¹ Waxay u egtahay khamiir, naag intay qaadday ay saddex qiyaasood oo bur ah ku dhex qooshay ilaa ay wada khamiireen" (Luukos 13:18-21).

Maahmaahiyadani waxay muujinayaan in marka hore, Boqortooyada Ilaah aad u yar tahay, laakiin ay weynaan doonto.

Luukos sidoo kale wuxuu qoray:

²⁹ Waxay ka iman doonaan bari iyo galbeed, iyo woqooyi iyo koonfur, oo waxay dhex fadhiiisan doonaan boqortooyada Ilaah (Luukos 13:29).

Haddaba, Boqortooyada Ilaahay waxay yeelan doontaa dad ka kala yimid adduunka oo dhan. Kuma koobnaan doono oo keliya kuwa leh abtirsiinta Israa'iil ama kooxo gaar ah. Dadka, oo dhan ka yimid, ayaa fadhiiisan doona boqortooyadan.

Luukos 17 iyo Boqortooyada

Luukos 17:20-21 ayaa qaar ka yaabiyey. Laakiin intaadan taa gaarin, ogow in dadku runtii wax ku cuni doonaan Boqortooyada Ilaah:

¹⁵ Waxaa barakaysan kan kibis ku cuni doona boqortooyada Ilaah. (Luukos 14:15).

Mar haddii dadku (mistaqbalka) wax ku cuni doonaan Boqortooyada Ilaah, maaha wax qulubtooda ku jira hadda, in kasta oo ay jiraan tarjumaad-xumo/faham la'aanta Luukos 17:21 taasoo soo jeedinaysa si kale.

Tarjumaada Moffatt ee Luukos 17:20-21 waxa laga yaabaa inay caawiso qaar inay fahmaan:

²⁰ Farrisiintii goortay weyddiiyeen goortay boqortooyada Ilaah imanayso, wixuu ugu jawaabay, Boqortooyada Ilaah uma imanayso sidaad rajaynaysaan inaad aragtaan. ²¹ Oo ninna ma odhan doono, Waa kan, ama waa tagaa, waayo, boqortooyada Ilaah ayaa idin dhex joogta. (Luukos 17:20-21 , Moffatt; sidoo kale eeg NASB iyo ESV tarjumaada)

U firsu in Eise la hadlayay Farrisiinta aan la beddefin, kuwa jidhka ah, iyo kuwa munaafiqiinta ah. Markaasaa Eise u jawaabay oo ku yidhi, Farrisiintii baa Eise weyddiiyey su'aasha. Way diideen inay aqoonsadaan isaga.

MAY ANTI SA ku jireen? Maya!

Eise sidoo kale kama hadlin kaniisad dhawaan la abaabulayo. Mana uu ka hadlin dareenka maskaxda ama qalbiga.

Eise waxa uu ka hadlayay B.G.R.K.K.T.S.A! Farrisiintu ma ay weydiin wax ku saabsan kaniisad. Waxba kama ay ogayn kaniisad kasta oo Axdiiga Eusub ah oo dhawaan la bilaabayo. Ma ay weydiinayn nooc ka mid ah dareenka quruxda badan.

Haddii qof u malaynayo in Boqortooyada Ilaah tahay Kaniisadda - oo Boqortooyada Ilaah ay "gudahood" Farrisiiinta - MTAAD kaniisaddu ku dhax jirtay Farrisiiinta? Sida cad maya!

Gabagabada noocan oo kale ah waa wax lagu qoslo miyaanay ahayn? Tyadoo tarjumaadaha Protestant qaarkood ay u tarjumeen qayb ka mid ah Luukos 17:21 sida "Boqortooyada Ilaah waa idinku dhax jirta" (MKJW/KJV), xitaa Catholic New Jerusalem Bible ayaa si sax ah u tarjumaysa "boqortooyada Ilaah waa idinku dhax jirta."

Eiise wuxuu ahaa mid ka mid ah, dhaxda, Farrisiiinta. Haddaba Farrisiiintu waxay moodayeen inay rajaynayaan boqortooyada Ilaah. Laakiin way fahmi waayeen. Eiise waxa uu sharaxay in aanay noqon doonin boqortooyo maxali ah, ama xaddidan oo kalya Yuhuudda, sida ay u ekaayeen inay u malaynayaan (ama kaniisad sida qaar hadda rumaysan yihiin). Boqortooyada Ilaahay ma noqon doonto mid ka mid ah boqortooyooyin badan oo biniaadmi ah iyo kuwo muuqda oo dadku tilmaami karaan ama arki karaan, oo ay odhan karaan, Waa kan, waa kan; ama "taasi waa Boqortooyada, halkaas."

Eiise, laftiisu, wuxuu u dhashay immu noqdo B. Q. K. A Boqortooyadaas, siduu hayaan ugu sheegay Bilaatos (Yooxanaa 18:36-37). Fahmo in Baybalku u isticmaalo ereyada "boqor" iyo "boqortooyo" si isku mid ah (tusaale Daniel 7:17-18,23) . B. Q. K. A boqortooyada mustaqbalka ee Ilaah wuxuu ahaa, ka dibna halkaas, oo ag taagnaa Farrisiiinta. Laakiin ma ay aqoonsan immu boqorkooda yahay (Yooxanaa 19:21). Markuu soo noqdo, duniidu way diidi doontaa isaga (Muujiintii 19:19).

Eiise wuxuu ku sii socday, aayadaha soo socda ee Luukos 17, si uu u qeexo imaatinkiisa labaad, marka Boqortooyada Ilaah ay xukumi doonto dhulka oo dhan (oo ku sii socda Moffatt si joogto ah cutubkan):

²² Wuxuu xertiisii ku yidhi, Waxaa iman doona maalmo aad wax aan micne lahayn oo aad u xiisoodaan inaad xataa maalin keliya oo Wiilka Aadanaha ah yeelataan. ²³ Oo dadku waxay odhan doonaan, Bal eega, waa kaas. Bal eega isaga. Laakiin dibadda ka u bixin, hana ka daba ordin, ²⁴ waayo, sida hillaaca cirka uga soo baxaya dhinaca cirka oo kale ayuu Wiilka Aadanaha ahaan doonaa maalintiisa. ²⁵ Laakiin isagu waa immu marka hore xamuun badan u adhaysto oo uu qarnigan joogaa diidaa. (Luqaas 17:22-25 , Moffatt)

Eiise waxa uu tilmaamay hillaac biligleynaya, si la mid ah Matayos 24:27-31, isaga oo tilmaamaya imaatinkiisa labaad ee uu u talyo dunida oo dhan. Eiise ma odhanayo dadkiisu ma arki doonaan isaga markuu soo noqdo.

Dadku isaga uma aqoonsan doonaan immu yahay B. Q. R. Kooda (Muujiintii 11:15) wayna la dagaallami doonaan isaga (Muujiintii 19:19)! Qaar badan ayaa u malayn doona immu Eiise u taagan yahay kan Masixka ka geesta ah. Eiise ma odhan in Boqortooyada Naah ay ku dhax jirto Farrisintaas-wuxuu meel kale u sheegay in aanay ku dhax jiri doonin boqortooyada labavejiilenimadooda darteed (Matayos 23:13-14). Sidoo kale Eiise ma odhan in kaniisaddu noqon doonto Boqortooyada.

Boqortooyada Naah waa wax ay aadamuhu maalin uun awoodi doonaan inay galaan - sida sarakicidda kuwa xaqa ah. Hase yeeshee, xitaa Ibraahim iyo awowayaashii kale weli halkaas ma joogaan (cf. Eibraaniyada 11:13-40).

Xertu waxay ogaayeen in Boqortooyada Naah aanay ku dhax jirin iyaga shakhsi ahaan markaas, oo ay tahay inay u nuuqato sida soo socota, oo timid Luukos 17:21 ka dib, waxay muujinaysaa:

¹¹ Haddaba intay waxyaalahaas maqleen ayuu masaal kale ku hadlay, waayo, wuxuu ku dhowaa Yerusalaalem oo waxay u maleeyeen in boqortooyada Ilaah ay markiiba soo muuqan doonto (Luukos 19:11).

Boqortooyada ayaa si cad u ahayd mustaqbalka

Sideed ku ogaan kartaa inay Boqortooyadu dhowdahay? Iyada oo qayb ka ah wax ka qabashada si'aashaas, Eise wuxuu taxay dhacdooyinka nebiyada (Luukos 21:8-28) ka dibna baray:

²⁹ Bal eega geedka berdaha ah iyo dhirta oo dhanba. ³⁰ Markay biqlaadaan, waad aragtaan oo garanaysaan imnu roobku dhow yahay. ³¹ Idinkuna goortaad aragtaan waxaas oo dhacaya, garta inay boqortooyada Ilaah dhow dahay (Luukos 21:29-31).

Eise wuxuu doonayay in dadkiisa ay raacaan dhacdooyinka nebiyada si ay u ogaadaan goorta Boqortooyada iman doonto. Eise meel kale ayuu dadkiisa u sheegay inay daawadaan oo ay u firsadaan dhacdooyinka nebiyada (Luukos 21:36; Markos 13:33-37). In kasta oo erayada Eise, qiimo dhimis badan daawashada dhacdooyinka dunida nebi-xidhiidhiyey.

Luukos 22 & 23, Eise wuxuu mar kale tusay in Boqortooyada Ilaah ay tahay wax mustaqbalka iman doona markuu wax baray:

¹⁵ Aad baan aad ugu doonayay inaan Tidda Kormaridda idinla cuno intaan xamuunsan. ¹⁶ Waayo, waxaan idinku leeyahay, Mar dambe waxba kama cuni doono ilaa ay ku buuxsanto boqortooyada Ilaah dhaxdeeda. ¹⁷ Kolkaasuu koobkii qaaday oo mahad naqay oo yidhi, Kan qaata oo qaybsada; ¹⁸ Waayo,

waxaan idinku leeyahay, Anigu kama cabbi doono midhaha geedka canabka ah ilaa ay boqortooyada Ilaah timaado" (Luukos 22:15-18).

³⁹ Laakiin xumaanfalcayaashii isaga iskutallaabta lagula qodbay midhood baa caayay oo wuxuu ku yidhi, Haddaad Masiixa tahay, isbadbaadi oo annagana badbaadi. ⁴⁰ Markaasaa saaxiibkii canaantay, oo isna wuxuu ku yidhi, War miyaadan Ilaah ka cabsanayn? Waayo, adiguba xukun baad ku leedahay isaga. ⁴¹ Oo annaguna waa xaq, maxaa yeelay, waa istaahila; ⁴² Oo wuxuu Eise ku yidhi , Sayidkaygiyow, i xususo markaad boqortooyadaada gasho. ⁴³ Laakiin Eise wuxuu ku yidhi, Aamiin, waxaan kugu leeyahay, Maanta jannada ayaad igula jiri doontaa. (Luukos 23:39-43 , Aramaic in Plain English)

Boqortooyada Ilaah ma iman isla markii Eise la dilay midhood sida Markos iyo Luukos labaduba ay ina tusaan :

⁴³ Yhuusuf kii reer Arimataya, oo ahaa gole caan ah, oo isaga qudhisu sugayay boqortooyada Ilaah, isagoo yimid oo dhurranaaya... (Markos 15:43).

⁵¹ Isagu wuxuu ka yimid Arimataya, magaalada Yuhuudda, kan qudhisuna sugayay boqortooyada Ilaah (Luukos 23:51).

Waa sarakicidda dabadeed (1 Korintos 15:50-55) in Masixiyiintu mar kale dhalan doonaan si ay u galaan Boqortooyada Ilaah, sida Yooxanaa u qoray:

³ Eise ayaa u jawaabay oo ku yidhi, Kuntii, runtii, waxaan kugu leeyahay, Oof haddaami mar kale dhalan, boqortooyadii

Naah ma arki karo. ⁴ Nikodemos wuxuu ku yidhi, Jidee baa nin u dhalan karaa isagoo duq ah? Miyyuu mar labaad uurka hooyadii galaa oo ka dhalan karaa? ⁵ Eüise ayaa ugu jawaabay, Runtii, runtii, waxaan idinku leeyahay, Eof haddaami ka dhalan biyo iyo Ruuxa, boqortooyadii Naah ma geli karo (Yooxanaa 3:3-5).

Dadka Naah oo keliya ayaa arki doona Boqortooyadii Naah ee ugu dambaysay kun-sannaadkii.

Haddaba fadlan si dheeraad ah u fahan in Eüise sarakiciidda ka dib uu mar kale wax ku baray Boqortooyada Naah:

³ *Isaguna isagoo nool aynu silsigiisa dabadeed isu soo bandhigay cadaymo badan oo aan qalad lahayn, isagoo ay afartan maalmood arkeen, oo uu kaga hadlay waxyaalaha ku saabsan boqortooyada Naah (Falimaha Kasullada 1:3).*

Khudbadikii ugu korreeyay iyo kувii ugu dambeeyay ee Eüise ayaa ku saabsanaa Boqortooyada Naah! Eüise wuxuu u yimid malaa'ig ahaan innu baro Boqortooyadaas.

Eüise waxa kale oo uu Kasuul Yooxanaa ka dhigay innu wax ka qoro Boqortooyada Naahay ee kunka sano ee dhulka ka jiri doonta. U fiirso wuxuu ku lahaa Yooxanaa innu qoro:

⁴ *So haddana waxaan arkay nafaha kувii madaxa looga gooyay inay Eüise u marag furaan iyo ereyga Naah aawadood, oo aan caabudin bahalkii ama ekaantiisa, oo aan calaamadii laga helin wejigooda iyo gacmahooda toona. So waxay la noolaayeen oo ay Masix wax la xukumayeen kun sannadood (Muujintii 20:4).*

Hadidii aad tixgeliso ereyada Eüse, waa inay caddahay kaniisadda Masiiyiga ah ee runta ah waa inay kadda ku wacdo injiilka boqortooyada. Tani waa inay noqotaa midnaanta koowaad ee Kaniisadda. Iyo si tan si sax ah loo sameeyo, waa in la adeegsadaa luuqado badan. Tani waa waxa kaniisadda sii socota ee Ilaah ay ku dadaalaysa inay samayso. Taasina waa sababta binu-garahaan loogu turjumay luuqado badan.

Eüse wuxuu baray in badankoodu aanay aqbali doonin jidkiisa:

¹³ Iridda cidhiidhsan ka gal; Waayo, iriddii xagga baabba'du waa ballaadhan tahay, jidkuna waa ballaadhan yahay, oo waxaa jira kuwa badan oo ka galaa. ¹⁴ Maxaa yeelay, iriddu waa cidhiidhsan tahay, jidkuna waa adag yahay kan xagga noloshu u kaxeeya, oo kuwa helaana waa yar yihiin. (Matayos 7:13-14)

Injiilka Boqortooyada Ilaah wuxuu keenayaa nolol!

Waxaa laga yaabaa inay xiiso leedahay in la ogaado in inkasta oo inta badan dadka Masiiyiinta sheeganaya ay u muuqdaan kuwo aan ka warqabin fikradda ah in Masiiixu xoogga saarayay wacdinta injiilka Boqortooyada Ilaah, fiqiga cilmaaniga ah iyo taariikhyahanadu waxay inta badan fakmeen in tani ay tahay waxa Baybalka dhabta ah uu baro.

Hase yeeshee, Eüse, qidhiisu, wuxuu filayey xertiisa inay baraan injiilka Boqortooyada Ilaah (Lukos 9: 2,60). Maxaa yeelay, boqortooyada mustaqbalka waxay ku salaysnaan doontaa sharciyada Ilaah, waxay keeni doontaa nabad iyo barwaaqo-iyo addeecidda sharciyadaas wakhtigan waxay keenaysaa nabad dhab ah (Sabuurradii 119:165; Efesos 2:15).

•o injiilkan boqortooyada waxaa lagu oгаа Qorniinka Axdiga Hore.

3. Ho tle ho se ke haeba motho ea ithorisang tsoetsoe?

Eiise wacdigiisii ugu horreeyay iyo kii u dambeeyay ee la duubay wuxuu ku lug lahaa ku wacdinta injiilka Boqortooyada Naah (Markos 1:14-15; Falimaha Rasuullada 1:3).

Boqortooyada Naahay waa wax ay ahayd in Yufluuddii waagii Eiise ay wax ka ogaayeen sida kutubtooda lagu sheegay, oo aan hadda ugu yeedhno Axdiga Hore.

Daanyeel wuxuu wax ka bartay Boqortooyada

Nebi Daanyeel wuxuu qoray:

⁴⁰ *🕊️* Hoqortooyada afraadna waxay u xoog badnaan doontaa sida birta; oo sida birta wax u burburisa ayay hoqortooyadaasu u burburin doontaa oo u burburin doontaa kuwa kale oo dhac.

⁴¹ *🕊️* Waxaad aragtay cagaha iyo faraha lugaha oo qaar kii dhoobada dheryasameeyaha ah qaar kii iyo qaar bir ah ay yihiin, hoqortooyadu waa kala qaybsanaan doontaa; Weliba xoogga birta ayaa ku jiri doona, oo sidaad u aragtay dhoobada dhoobada ah lagu qaso. ⁴² *🕊️* Sida faraha cagaha qaar bir ah u ahaa, qaarna dhoobo u ahaa, ayaa hoqortooyadu qaarkeed u xoog badnaan doontaa, qaarkeedna jilcsanaan doonaa. ⁴³

🕊️ Sidaad u aragtay dhoobada dhoobada ah ee birta ku qasan, waxay ku qasi doonaan farcanka dadka; laakiin isuma xidhnaan doonaan, sida aanay birtu dhoobada ugu qasnayn. ⁴⁴ *🕊️* Oo wakhtiga hoqorradaas ayaa Naaka samadu dhisi doonaa hoqortooyo aan weligeed la baabbi'in; oo hoqortooyadana loo dayn maayo dad kale; way jebebin doontaa oo wada baabbi'in doontaa hoqortooyooyinkaas oo dhac, oo weligeed way taagnaan doontaa (Daanyeel 2:40-44).

¹⁸ *🕊️* Laakiin Kan ugu sarreeya quduusiintiisa ayaa hoqortooyada qaadan doona, oo waxay hantiyi doonaan hoqortooyada weligood iyo weligood iyo weligoodba. (Daanyeel 7:18).

²¹ *🕊️* "Waan daawanayay; *🕊️* Oo isla geeskaas ayaa la diriray quduusiintii, wuuna ka adkaaday iyagii, ²² *🕊️* ilaa uu kii da'da weyn yimid, oo waxaa la xukumay quduusiintii Kan ugu sarreeya, oo waxaa la gaadhay wakhtigii ay quduusiintu hantiyi lahaayeen hoqortooyada. . (Daanyeel 7:21-22)

Daanyeel, waxaymi ka baranaynaa inay imanayso wakhtiga hoqortooyada Naak ay dumin doonto hoqortooyooyinka dunida oo ay

weligeed jiri doonto. Waxaan sidoo kale barannay in quidwusiintu ay qaybtooda ku yeelan doonaan helitaanka boqortooyadan.

Qaybo badan oo ka mid ah waxsii sheegyada Daanyeel waa wakhtigeena qarniga ^{21aad}.

U furso qaar ka mid ah tuducyada Axidiga Eusub:

¹²Tobankii gees oo aad aragtay waa toban boqor, oo aan innaba boqortooyo helin, laakiin saacad keliya ayay amar helaan sida boqorro bahalkii ula jiraan. ¹³Kuwanu waa isku qalbi, oo waxay xoogooda iyo amarkooda siin doonaan bahalka. ¹⁴Kuwanu waxay la diriri doonaan Wanka, oo Wankuna waa ka adkaan doonaa iyaga, waayo, isagu waa Sayidka sayidyada iyo Boqorka boqorrada; kuwa isaga la jirana waxaa loo yeedhay, oo la doortay oo aamin ah. (Muujiintii 17:12-14)

Haddaba, waxaynu ku aragnaa Axidigii Hore iyo Axidiga Eusubba fikradda ah inay jiri doonto wakhtiga dhammaadka boqortooyadii dhulka oo toban qaybood ka kooban iyo in Naah baabbi'in doono oo uu dhisi doono boqortooyadiisa.

Ishacyaah wuxuu wax ka bartay Boqortooyada

Naah wuxuu u waxyooday Ishacyaah innu sidan wax uga qoro qaybta kowaad ee Boqortooyada Naah, kunka sano ee xukunka loo yaqaan kun-sano,

¹Waxaa jiri doonta usha Yesay ka soo bixi doonta, oo xididdadana waxaa ka bixi doona laan. ²Kuuxa Rabbiga ayaa ku dul joogi doona isaga, kaasoo ah ruuxa xigmadda iyo

waxgarashada, iyo ruuxa talada iyo xoogga, iyo ruuxa aqoonta iyo ka cabsashada Rabbiga.

³ Rabbiga ka cabsashadiisa wuxuu ku farxaa, **🕊** indhihiisa wax arkaanna wax kuma xukumi doono, oo dhegihisa wax maqlana kuma xukumi doono. ⁴ Laakiinse isagu wuxuu masaakiinta ku xukumi doonaa xaqnimo, **🕊** wuxuu wax ku xukumi doonaa si qumman

kuwa dhulka hooseeya; Isagu wuxuu dhulka ku dhufan doonaa usha afkiisa, **🕊** kuwa sharka lehna wuxuu ku layn doonaa neefta bushimihisa. ⁵ *Dhexdiisa* wuxuu ku xidhan doonaa xaqnimo, dhex-xidhiisuna wuxuu ku xidhan doonaa aaminimo.

⁶ **🕊** yeydu waxay la joogi doontaa baraarka, shabeelkuna wuxuu la jiihsan doonaa orgiga, iyo weyska, iyo libaaxa yar iyo neefka buurbuuranba way isla joogi doonaan. **🕊** waxaa iyaga hoggaamin doona ilmo yar. ⁷ Lo'da iyo orsada ayaa daaqa doona; **🕊** ubadkooduna way isla wada jiihsan doonaan; **🕊** libaaxuna sida dibi caavs buu u cuni doonaa. ⁸ Ilmihii naaska wujjin lahaa wuxuu ku ag ciyaari doonaa godka jilbiska, **🕊** ilmihii naaska laga gudhiyeyna wuxuu gacantiisa saari doonaa godka jilbiska. ⁹ **🕊** buurtayda quduuska ah oo dhan waxba kuma yeeli doonaan, kuma ay baabbi'in doonaan, waayo, sida biyuhu badda uga buuxaan aqoonta Rabbiga.

¹⁰ **🕊** maalintaas waxaa jiri doona xididka Yesay oo dadka calan u ahaan doona; Waayo, quruumuhu isagay doondooni doonaan, **🕊** meeshuu ku hoydona waxay ahaan doontaa ammaan. (Ishacyaah 11:1-10)

Sababta aan tan ugu tilmaamay inay tahay qaybta koowaad ama wejiga koowaad ee Boqortooyada Naahay, waa in wakhtigani yahay wakhti ay jidh ahaan ahaan doonto (ka hor wakhtiga magaalada quduuska ah, Yerusasaalem cusubi ay samada ka soo degto, Muujintii 21) waxayna socon doontaa kun sano. Ishacyaah waxa uu xaqiijiyay dhinaca jidheed ee wejigan markii uu sii watay:

*¹¹ **©**o waxay maalintaas noqon doontaa in **R**abbigu gacantiisa mar labaad soo celiyo si uu u soo celiyo dadkiisa hadhay oo ka hadhay **A**shuur, iyo **M**asar, iyo **F**atroos , iyo **K**uush, iyo **E**eelaam, iyo **S**hincaar, iyo **X**amaad , iyo **d**alka **M**asar. jasiiradaha badda.*

*Ea'an huu u taagi doonaa quruumaha, oo masaafurisyaada dadka Israa'iilna wuu soo wada ururin doonaa, oo dhulka afartiisa geesoodna wuxuu ka soo ururin doonaa kuwa kala firdhay oo dadka **M**ahmudak. ¹³ **©**o weliba hinaasaha reer **E**frayim wuu tegi doonaa, oo kuwa dadka **M**ahmudak cadaawayaashoodana waa la gooyn doonaa. Reer **E**frayim kuma hinaasin doonaan dadka **M**ahmudak, dadka **M**ahmudakna reer **E**frayim ma dhibi doonaan. ¹⁴ **L**aakiinse waxay ku duuli doonaan garabka reer **F**alastiin oo xagga galbeed ka xiga; **D**hammaantood way wada dhici doonaan dadka reer bari; **W**aa inay gacantooda saaraan **E**dom iyo **M**oo'aab; **©**o reer **E**ammoonna way addeeci doonaan. ¹⁵ **R**abbigu wuxuu wada baabbi'in doonaa carrabka badda **M**asar; **W**uxuu gacantiisa ku ruxi doonaa dabayl xoog badan **W**ebiga, **©**o wuxuu ku dhufan doonaa toddobada durdur, **©**o wuxuu ka dhigi doonaa imuu kabo kabo engegan ka gudbo. ¹⁶ **©**o dadkiisa hadhay oo **A**shuur ka hadhi doona waxaa u jiri doona jid weyn , sidii ay reer bini Israa'iil ugu ahaan*

jireen waagii ay dalkii Masar ka soo baxeen. (Ishacyaah 11:11-16)

Ishacyaah sidoo kale waxaa loo waxyooday inuu qoro:

² *🕊️* *haatan ugu dambaysta buurta guriga Rabbigu waxay ka taagnaan doontaa buuraha korkooda, oo kuraahana way ka wada sara mari doontaa; 🕊️ quruumaha oo dhammuna iyaday ku qulquli doonaan.* ³ *🕊️* *waxaa iman doona dad badan, oo waxay odhan doonaan, Kaalaya, ayuu buurta Rabbiga u kacnee, 🕊️ guriga Naaha Yacquub. Isagu wuxuu ina bari doonaa jidadkiisa, 🕊️ waxaynu ku socon doonnaa waddooyinkiisa. Waayo, sharcigu Siyoon buu ka soo bixi doonaa , oo Graygii Rabbiguna wuxuu ka soo bixi doonaa Yerusalaalem.* ⁴ *Isagu quruumaha dhexdooda wuu u garsoori doonaa, dad badanna wuu canaanan doonaa. 🕊️ waxay seefahooda ka tuman doonaan marashiyoo, warmahooduna manjooyin; Qurruunba seef uma qaadi doonto qurruun, oo innaba mar dambe dagaal ma ay baran doonaan. ...* ¹¹ *Dadka indhikiisa kibray waa la hoosaysiin doonaa, oo dadka madaqweynaantoodana hoos baa loo soo dejin doonaa, oo Rabbiga keliya ayaa maalintaas la sarraysiin doonaa. (Ishacyaah 2:2-4 , 11)*

Sidaa darteed, waxay noqon doontaa wakhtiga utopian ee nabadda dhulka. Ugu dambaysta, tani weligeed way ahaan doontaa, iyadoo Eise uu xukumo. Iyada oo ku safaysan Qorninka kala duwan (Sabuurradii 90: 4; 92: 1; Isaiiah 2: 11; Hosea 6: 2), Yuhudiidda Talmid waxay baraysaa tani waxay socotaa 1,000 sano (Baabuloon Talmid: Tractate Sanhedrin Folio 97a).

Waxa aan sidoo kale igu dhiirigaliyay in aan qoro kuwan soo socda:

⁶ *Waxay, waxaa inoo dhashay ilmo, waxaa layna siiyey wiil; Xukuumaduna garabkiisa ayay ahaan doontaa. 🌟 magiciisana waxaa loogu yeedhi doonaa Ka yaabka badan, iyo Cataliye, iyo Naaha xoogga badan, iyo Aabbaha daa'imka ah, iyo amiirka nabadda.* ⁷ *Dawladdnimadiisu iyo nabaddu way badnaan doonaan dhammaadka ma idlaan doonaan, oo carsliga Daa'uud iyo boqortooyadiisa ku kor jira , si uu u hagaajiyo oo ugu sii adkeeyo caddaalad iyo caddaalad, waagaas iyo weligeedba. 🌟 qiirada Kabbiga ciidammada ayaa taas samayn doonta. (Ishacyaah 9:6-7)*

Ufirsu in Ishacyaah uu sheegay in Eise iman doono oo uu dhisi doono boqortooyo dawladd leh. Halka qaar badan oo Masuuxa sheegana ay soo xiganayaan tuducan, gaar ahaan bisha Diisambar sannad kasta, waxay u janjeeraan inay iska indhatiraan inay wax sii sheegid ka badan tahay xaqiiqada ah in Eise dhalan doono. Baybalku wuxuu muujinayaa in Boqortooyada Naahay ay leedahay dawladd leh sharciiyo ku saabsan mawduucyada, iyo in Eise uu ka talin doono. Ishacyaah, Daanyeel iyo kuwa kale ayaa sii sheegay.

Sharciiyada Naah waa jidka jacaylka (Matayos 22:37-40; Yooxanaa 15:10) Boqortooyada Naahna waxaa lagu xukumi doonaa iyadoo lagu salaynayo sharciiyadaas. Sidaa darteed Boqortooyada Naah, in kasta oo inta adduunka ku nooli ay arkaan, waxay ku salaysnaan doontaa jacayl.

Gabayo iyo qaar kaloo badan

Ma ahayn Daanyeel iyo Ishacyaah oo keftiya in Naah u waxyooday inay wax ka qoraan Boqortooyada Naah ee imanaysa.

Waxay qeelatay waxa loo waxyooday innu qoro in kuwa ka mid ah qabiiloyinka reer bini Israa'iil (ma aha Yuhuusidda oo keliya) kuwaas oo kala firdhiyey xilligii dhibaatadii Wayn in lagu ururin doono boqortooyadii kun-sannadeedka:

17 Haddaba sidaas daraaddeed waxaad tidhaahdaa, Sayidka Rabbiga ahi wuxuu leeyahay, Dadyowgaan idinka soo ururin doonaa, oo waddammadii aad ku kala dhex firdheen baan idinka soo ururin doonaa, oo waxaan ku siin doonaa dalka reer bini Israa'iil . oo waxay halkaas ka fogayn doonaan waxyaalaha karaahiyada ah oo dhan iyo waxyaalaha karaahiyada ah oo dhan. ¹⁹ So markaasaan iyaga siin doonaa isku qalbi, oo ruux cusubna waan gelin doonaa, oo jidhhoodana qalbi dhagaxa ah ayaan ka bixin doonaa, oo waxaan siin doonaa qalbi jiidh, ²⁰ si ay qaymuunnadayda ugu socdaan oo ay xukummayda u xajiyaan samee iyaga; oo waxay ahaan doonaan dadkayga, anna waxaan ahaan doonaa Naahood. ²¹ Laakiinse Sayidka Rabbiga ahi wuxuu leeyahay, Kuwa qalbigoodu raaco damacyada waxyaalahaooda karaahiyada ah iyo waxyaalahaooda karaahiyada ahba Falmahooda ayaan madaaxooda kaga abaalmarin doonaa. (Waxay qeelatay 11:17-21)

Reer bini Israa'iil oo qabiiloyinka reer bini Israa'iil mar dambe ma kala firdhi doonaan, laakiinse waxay addeeci doonaan qaymuunnada Naah oo waxay joojin doonaan cuniidda waxyaalaha karaahiyada ah (Laawiyiintii 11; Sharciga Kuinoqoshadiisa 14).

U firsii waxyaalahaan soo socda ee Sabuurrada ee ku saabsan injiilka boqortooyada Naah:

²⁷ Dunida darafyadeeda oo dhammi waxay soo xusuusan doonaan oo u soo jeesan doonaan Rabbiga, oo qoloyinka

quruumaha oo dhammi waxay ku sujnuudi doonaan hortaaada.
²⁸ Waayo, boqortooyada waxaa leh Rabbiga, **👤** oo isagu wuxuu
u taliyaa quruumaha. (Sabuurradii 22:27-28)

⁶ Earshigaagu, Naahow, waa weligiis iyo weligiis; Usha
xaqnimada waa usha boqortooyadaada. (Sabuurradii 45:6)

¹ Rabbiga gabay cusub ugu gabya! Dadka dhulka oo dhammow,
Rabbiga u gabya. ² Rabbiga u gabya, oo magiciisa ammaana;
Maalin ka maalinba injiilka badbaadadiisa ku wacdiya.
Ammaantiisa quruumaha dhexdooda ka sheega, yaababkiisana
dadyowga oo dhan ka dhex sheega. (Sabuurradii 96:1-3; sidoo
kale cf. 1 Saariikhidii 16:23-24)

¹⁰ Rabbiyow, shuqulladaada oo dhammi way ku ammaani
doonaan, **👤** oo quduusiintaaduna way ku ammaani doonaan. ¹¹
Waxay ka hadli doonaan ammaanta boqortooyadaada , **👤**
oo waxay ka hadli doonaan xooggaaga, ¹² Si ay bini-aadmiga u
ogeysiyaan falimihisa waaweyn, Iyo kaybadda ammaanta
badan oo boqortooyadiisa. ¹³ Boqortooyadaadu waa boqortooyo
daaimis ah, **👤** oo dowladnimadaaduna way waartaa tan iyo ab
ka ab. (Sabuurradii 145: 10-13)

Qorayaal kala duwan oo ku sugan Axdiiga Hore waxay kaloo wax
ka qoreen dhinacyada boqortooyada (tusaale ahaan Yexesqeel 20:33;
Eobadyaah 21; Miikaah 4:7).

Haddaba, markuu Eise bilaabay imu wax baro injiilka Boqortooyada
Naah, dhagaystayaashisii dhowaa waxay lahaayeen xoogaa aqoon ah
fikradda aasaasiga ah.

4. joafe, ka tokelo ea tsoalo e nchao tšepa eena ea?

In kasta oo qaar badan ay u dhaqmaan sida injiilka oo kale oo ah warka wanaagsan ee ku saabsan shakhsiga Eise, xaqiiqadu waxay tahay in xerta Eise ay bareen injiilka Boqortooyada Ilaah. Taasi waa fariinta uu Eise keenay.

Rasuul Bawlos wuxuu wax ka qoray Boqortooyada Ilaahay iyo Eise:

⁸ Oo isna wuxuu galay sunagogga oo geesinimo ku hadlay intii saddex bilood ah, isagoo dadka la fikiraya oo wax ka dhacdhicinaya waxyaalkii boqortooyada Ilaah (Falimaha Rasuullada 19:8).

²⁵ Oo runtii, imminka waxaan garanayaa dhammaantiin, oo aan ku dhex wacdiyey boqortooyadii Ilaah. (Falimaha Rasuullada 20:25).

²³ Haddaba goortay maalin u qabteen, qaar badan baa hoygiisa ugu yimid, oo wuu u sharraxay oo uga markhaati furay boqortooyadii Ilaah, isagoo wax Eise ku caddaynaya sharcigii Muuse iyo nebiyadaba subaxdii ilaa fiidkii. ... ³¹ isagoo ku wacdiyaya boqortooyada Ilaah oo baraya waxyaalaha ku saabsan Rabbi Eise Masix , isagoo aan ninna u duudin (Kalimaha Kasuullada 28 : 23,31).

Fiiro u yeelo in Boqortooyada Ilaah aanay ahayn Eise oo keliya (inkasta oo uu isagu qayb weyn ka yahay), sida Bawlos u baray Eise si ka duwan waxa uu baray oo ku saabsan Boqortooyada Ilaah.

Bawlos wuxuu kaloo taas ugu yeedhay injiilka Ilaah, laakiin taasu weli waxay ahayd injiilka boqortooyada Ilaah.

⁹ Waxaanmi idinku wacdinay injiilka Ilaah... ¹² inaad u socotaan si istaahila Ilaaha idiin yeedhaya boqortooyadiisa iyo ammaantiisa. (1 Tesalonika 2:9 , 12)

Bawlos wuxuu kaloo ugu yeedhay injiilka Masixa (Rooma 1:16). "Fariinta wanaagsan" ee Eise, fariinta uu baray.

Ka fiiro in aanay si fiidud u ahayn injiilka ku saabsan shakhsiga Eise Masix ama ku saabsan badbaadada shakhsi ahaaneed. Bawlos wuxuu yiidhi injiilka Masixa waxaa ka mid ah addeecidda Eise, soo laabashadiisa, iyo xukunka Ilaah:

⁶ ...Ilaah imuu dhibka ku abaal martiyo kuwa ku dhiba, ⁷ iyo imuu ku siiyo kuwa dhibban oo nala naso markii Rabbi Eise samada laga soo manjiyey malaa'igihisa xoogga badan, ⁸ oo dab ololaya oo ka aargoosanaya kuwa aan Ilaah aqoon iyo kuwa aan addeecin injiilka Rabbigeenna Eise Masix. ⁹ Kuwan

waxaa lagu ciqaabi doonaa baabbi'in weligeed ah oo xagga
Rabbiiga hortisa ka imanaysa iyo xagga ammaanta xooggiisa,
¹⁰ oo maalintaas markuu yimaado in lagu ammaano
quduusintisa, iyo in lagu ammaano kuwa rumaystay oo dhan,
maxaa yeelay, markhaatifurkayagu waa markhaatifurkayaga.
dhexdiinna waa la rumaystay (2 Tesaloniika 1:6-10).

Axdiga cusubi wuxuu muujinayaa inay boqortooyadu tahay wax aynu
heli doonno, ee maaha inaymi imminka si buuxda u haysanno.

²⁸ waxaymi helaynaa boqortooyo aan la gariirin karin
(Eibraaniyada 12:28).

Waan fakmi karnaa oo sugi karnaa inaan ka mid ahaanno
Boqortooyada Ilaah hadda, laakiin si buuxda uma gelin.

Bawlos wuxuu si gaar ah u xaqiijiyay in qofku uusan si buuxda u gelin
Boqortooyada Ilaah sida bani'aadam dhiimanaya, sida ay dhacdo
sarakicidda dabadeed :

⁵⁰ Haddaba waxaan leeyahay, walaalayaalow, Jidhka iyo
dhiigga ma dhaxli karaan boqortooyada Ilaah; sidoo kale
nusuqmaasuq ma dhaxlo nusuq-maasuq. ⁵¹ Bal eega, waxaan idiin
sheegayaa wax qarsoon, Kulligayo ma wada wada seexan doonno, laakiin
dhammaanteen waanmi is beddeli doonnaa. Waayo, buunku waa
dhawaaqi doonaa, oo kuwii dhintayna quduusinta aan baa la sara
kicin doonaa, waana layna beddeli doonaa (1 Korintos 15:50-
52).

¹ Haddaba waxaan kugu dhacarinayaa Ilaah hortisa iyo Rabbi
Eiise Masix, kan xukumi doona kuwa nool iyo kuwa
dhintayba muuqashadiisa iyo boqortooyadiisa.

(2 Timoteyos 4:1).

Ɖawlos taas kaſiya ma barin, laakiin immu Eise boqortooyada u dhiibi doono Ilaaha Aabbaha ah:

²⁰ Laakiin hadda Masixca ayaa kuwii dhintay ka soo sara kacay, oo wuxuu noqday midhaha ugu horreeya ee kuwii dhintay. ²¹ Waayo, hadday dhimashadu nin ku timid, sarakiciidda kuwii dhintayna nin bay ku timid. ²² Waayo, sida dhammaan Aadan ugu wada dhintaan, sidaas oo kalaa dhammaan Masixca loogu wada noolaan doonaa. ²³ Laakiin mid kastaa siduu u ahaado, Masixca midhaha ugu horreeya, dabadeedna kuwa Masixca markuu yimaado. ²⁴ Markaasaa dhammaadku iman doonaa markuu boqortooyada u dhiibo Ilaaha Aabbaha ah, markuu baabbi'iyu dhammaan amarrada iyo xoogga oo dhan. ²⁵ Waayo, waa immu wax xukumo ilaa uu cadaawayaasha oo dhan cagihisa hoostooda gelyo. (1 Korintos 15:20-25).

Ɖawlos wuxuu kaloo baray in kuwa xaqa daran (kuwa jebiya) ayan dhaxli doonin boqortooyada Ilaah.

⁹ Miyaydnaan garanaynin in kuwa aan xaqa ahayn dhaxli doonin boqortooyada Ilaah? Uyaan la khiyaanayn. Ama dhillayaasha, ama kuwa sanamyada caabida, ama dhillayaasha, ama khaniisinta, ama khaniisyada, ¹⁰ ama tuugag, ama kuwa wax faa'iido ah, ama kuwa sakhraama, ama kuwa wax caaya, ama wax dulma ma dhaxli doonaan boqortooyada Ilaah (1 Korintos 6:9-10).

¹⁹ Haddaba shuqullada jidhku waa bayaan, kuwaas oo ah: sinada, sinada, wasakhnimada, sinada, ²⁰ sanam caabuididda, sixirka, nacaybka, murannada, xaasiidnimada, cadhada,

damacnimada, ²¹ xaasiidnimo, dilid, sakhraannimo. madadaalo, iyo wixii la mid ah; Waxaan hore idiinku sheegayaa, sidaan waagii hore idiinku sheegay, Kuwa waxyaalahan oo kale yeela ma dhaxli doonaan boqortooyada Naah (Galatiya 5:19-21).

⁵ Waayo, tan waad garanaysaan in dhillay ama qof wasakh ah ama nin kunguri weyni yahay oo sanam caabudaa uusan innaba dhaxal ku lahayn boqortooyada Masix iyo Naah (Efesos 5:5).

Naah wuxuu leeyahay jaangooyooyin wuxuuna dalbanayaa towbad keenka dembiga si uu awood ugu yeesho immu galo boqortooyadiisa. Kasool Bawlos wuxuu ka digay in qaarkood aysan bari doonin in injiilka Eise uu yahay jawaabta, laakiin mid kale ayaa ah:

³ Nimco ha idinla jirto iyo nabad ka timaada Naaha Aabbaha ah iyo Rabbigeenna Eise Masix, ⁴ kan naftiisa u bixiyey dembiyadeenna immu inaga samatabbixiyo wakhtigan sharka leh sida uu doonayo Naaha Aabbaha ah, ⁵ isaga amnaamu ha u ahaato. weligiis iyo weligiis. Aamiin. ⁶ Waxaan la yaabay inaad dhacso uga jeesteen kii nimcada Masixka idiinku yeedhay, oo aad u leexanaysaan injiil kale kan mid kale ma aha. Laakiin waxaa jira kuwo idin dhiba oo doonaya inay injiilka Masix qalloociyaan. ⁸ Laakiin xataa haddii annaga ama madaa'ig samada ka timid, aanmu idinku wacdinnno injiil kale oo aan ahayn kii aanmu idinku wacdinnay, ha inkaarnaado. Sidii aanmu markii hore nidhi, hadda waxaan haddana leeyahay, Haddii nin idinku wacdiyo injiil kale oo aan ahayn ^{kii} aad aqbasheen, ha inkaarnaado. (Galatiya 1:3-9) .

³ Laakiin waxaan ka baqayaa inay maskaxdii ka kharribto daahirnimada xagga Masix, sidii abeesadu khayaanadiisa Xaawa ugu khayaanaysay. ⁴ Waayo, kan imanaya hadduu

dadka ku wacdiyo Eise kale oo aynaan ku wacdin, ama haddaad heshaan ruux kale oo aydn aqbaln, ama injiil kale oo aydnaan aqbaln, waad dulqaadan kartaan. (2 Korintos 11:3-4)

Waxay ahayd "kale" iyo "ka duwan," run ahaantii been, injiilka?

Injiilka beenta ah wuxuu leeyahay qaybo kala duwan.

Guud ahaan, injiilka beenta ah waa in aad rumaysatiid in aanaad u baahnayn inaad Ilaah addeecdo oo aad dhab ahaantii ku dadaasho inaad si dhab ah ugu noolaato jidkiisa adigoo sheeganaya inaad taqaan Ilaah (cf. Matayos 7:21-23). Waxay u janjeertaa inay noqoto qof jecleysi.

Abeesadu waxay ku khayaanaysay Xaawa inay ku dhacdo injiil been ah ku dhawaad 6000 oo sano ka hor (Bilowgii 3) - dadkuna waxay rumaysnaayeen inay Ilaah ka aqoon badan yihiin oo ay iyagu ka tashadaan wanaagga iyo xumaanta. Haa, ka dib markii Eise yimid, magiciisa waxaa inta badan ku lifaaqan in Injiillada been ah oo kala duwan - tani waa ay sii socotay oo waxay sii socon doontaa ilaa wakhtiga ka gees ah ugu dambeeya.

Hadda oo ku soo laabatay waagii Rasuul Bawlos, injiilka beenta ah wuxuu asal ahaan ahaa ruugcaddaagii runta iyo qaladka. Gnostics asal ahaan waxay rumaysnaayeen in aqoonta gaarka ah ay tahay waxa loo baahan yahay si loo helo fahanka ruuxiga ah, oo ay ku jirto badbaadada. Gnostics waxay u janjeersadeen inay rumaystaan in waxa jidhku sameeyo aanay ahayn natiijo gaar ah oo waxay ka soo horjeedaan addeeciidda Ilaah arrimaha sida sabtida maalinta toddobaad. Mid ka mid ah hoggaamiyeyaasha beenta ah wuxuu ahaa Simon Magus, kaas oo uu u digay Rasuul Butros (Falimaha Rasuullada 8:18-21).

Laakiin ma fududa

Axdiga Eusubi wuxuu muujinayaa imuu Fiibos baray Boqortooyada Ilaah:

⁵ *Markaasaa Fiibos wuxuu tegey magaalada Samaariya, oo wuxuu dadka ku wacdiyey Masiixa. ... ¹² Waxay rumaysteen Fiibos markuu ku wacdiyey waxyaalihii ku saabsanaa boqortooyada Ilaah... (Falimaha Kasuullada 8: 5,12).*

Zaakiin Eise, Bawlos iyo xertii waxay bareen inaanay fududayn gelitaanka boqortooyada Ilaah.

²⁴ *Eise goortuu arkay imuu calool xun yahay, wuxuu yidhi, Kuwa hodanka ah waa ku adag tahay inay boqortooyada Ilaah galaan! ²⁵ Waxay, nin hodan ah imuu boqortooyada Ilaah galó waxaa ka hawl yar in awr irbad daloolkeeda ka duso.*

²⁶ *Kuwa maqfayna waxay yidhaahdeen, Haddaba yaa badbaadi kara?*

²⁷ *Zaakiin wuxuu yidhi, Waxa aan dadka u suurtoobin, Ilaah waa u suurtoobaan. (Luukos 18:24-27)*

²² *"Waa inaynu dhibaatooyin badan ku galnaa boqortooyada Ilaah" (Falimaha Kasuullada 14:22).*

³ *Waxaa nagu waajib ah, walaalayaalow, inaanmi mar walba aawadiin Ilaah ugu mahad naqno sida ay tahay*

Waa ku habboon tahay, maxaa yeelay, rumaysadkiinmi aad bnu u kordhayaa, jacaylka dhammaantiinna waa badnaanayaa, ⁴ sidaas daraadheed waxaanmi idinku faannaa kiniisadaha Ilaah dhexdooda iyo rumaysadkiinna aad u dulqaadataan silacyada iyo

*dhibaatooyinka aad u adkaysataan oo dhan.*⁵ *Kaas oo ah markhaatifurka xukunka xaqa ah oo Naah, in laydinku tiriyu kuwo qumman boqortooyada Naah, oo aad aawadood u xamunsataan.*⁶ *maxaa yeelay, waa wax xaq ah Naah hortisa innu dhib ku abaalgudo kuwa idin dhiba,*⁷ *iyo innu ku siiyo kuwa dhibban, markii Rabbi Eise samada laga soo muujiyo malaa'igihisa xoogga badan, (2 Tesalonika 1:3-7).*

Dhibaatooyinka jira daraaddood, qaar uun baa hadda loo yeedhay oo la doortay wakhtigan inay qayb ka noqdaan (Matayos 22:1-14; Yooxanaa 6:44; Eibraaniyada 6:4-6). Kuwo kale ayaa mar dambe loogu yeedhi doonaa, sida Baybalku muujinayo in kuwa "kuwa ruuxa ka qaldamaa ay garwaaqsan doonaan, kuwa cabanayana wax bay baran doonaan" (Ishacyaah 29:24).

Kasul Butros wuxuu baray in boqortooyadu ay weligeed waarto, iyo in injiilka Naah si adag loo addeeco, haddii kale waxaa jiri doona xukun:

¹⁰ *Sidaas daraaddeed, walaalayaalow, aad ugu dadaala inaad u yeedhaan iyo doorkiinna, waayo, haddaad waxyaalahaas samaysaan weligiin ma turunturoon doontaan.*¹¹ *Waayo, sidaasaa laydinku siin doonaa gelitaanka boqortooyada daaimiska ah oo Rabbigeenna iyo Badbaadiyekeenna Eise Masix (2 Butros 1:10-11).*

¹² *Waayo, waxaa yimid wakhtigii xukunku guriga Naah ka bilaabi lahaa; **o** hadday marka hore inagu bilowdaan, maxaa dhammaadkoodu ahaan doonaa kuwa aan addeecin injiilka Naah? (1 Butros 4:17).*

Kutubta ugu dambeeya ee Baybalka iyo Boqortooyada

⁴ *🕊️ markaasaan arkay carshiyo, oo waxay ku fadhiisteen, oo xukun baa iyaga la saaray. Markaasaan arkay nafaha kuwii madaxa looga gooyay markhaatifurkooda Eise iyo ereyga Naah aawadood, oo aan caabudin bahalkii ama ekaantiisa, oo aan calaamadiisii wejigooda iyo gacmahooda toona ka helin. 🕊️ oo waxay la noolaayeen oo ay Masiiix wax la xukumayeen kun sannadood . . .*⁶ *Waxaa barakaysan oo quduus ah kan ka qayb gala sarakicidda kowaad. dhimashada labaad amar kuma laha, laakiin waxay wadaaddo u ahaan doonaan Naah iyo Masiiixa, oo waxay isaga wax la xukumi doonaan kun sannadood (Muujintii 20: 4,6).*

Masiixiyiinta runta ah ayaa la sarakicin doonaa si ay Masiix ula xukumaan kun sano! Maxaa yeelay, boqortooyadu weligeed way waari doontaa (Muujintii 11:15), laakiin xukunkaas la sheegay wuxuu ahaa kun sano oo keliya. Tani waa sababta aan hore ugu tilmaamay tan wajigii koowaad ee boqortooyada - waji, kun sano, waji ka soo horjeeda kan ugu dambeeya, ruuxa badan, waji.

Dhacwr dhacdo ayaa ku taxan kitaabka Muujintii sida dhacaya inta u dhaxaysa kun-sano iyo wejiyada u dambeeya ee Boqortooyada Naah:

⁷ *Haddaba markii ay kunka sannadood dhammaatay, Shayddaan baa xabsiga laga sii dayn doonaa,*⁸ *oo wuxuu u soo bixi doonaa immu khiiyaaneeyo quruumaha deggan dhulka afartiisa gees, oo ah Juuj iyo Maajuj, immu iyaga u soo ururiyo dagaalka, oo tiradooduna ay dhan tahay. ciidda badba. . .*¹¹ *Markaasaan arkay carshi weyn oo cad iyo kii ku fadhiiyey, oo wejigiisa dhulkii iyo samadii ay ka carareen. Meelna looma helin.*¹² *🕊️ haddana waxaan arkay kuwii dhintay, yar iyo weynba, iyagoo Naah hortiiisa taagan oo buugaag laga furay.*

⁹ Laakiin sida qoran, *Ishu ma arag, dhegtuna ma maqlin, oo dadka qalbigiisa ma gelin waxyaalkii Naah u diyaariyey kuwa isaga jecel.* ¹⁰ Laakiin Naah baa inoogu muujiyey *Kunxista (1 Korintos 2:9-10) Waa wakhtiga jacaylka, farxada iyo raaxada weligeed ah. Waxay noqon doontaa waqti cajiib ah! Boqortooyada Naah waxay samayn doontaa daa'in aad u wanaagsan. Miyaadan rabin inaad qaybtaada ku yeelato?*

5. Lefelletseng kotlo ea libe ha a ne a shoa sefapanong ho bolefa ho

Macalimiintii kore ee Masiixa miyay u malaynayeen inay ahayd inay injiilka ku wacdiyaan Boqortooyada dhabta ah ee Naah?

Haa

Sannado ka hor, muxaadaro uu jeediyay Professor Bart Ehrman oo ka tirsan Jaamacadda North Carolina, wuxuu ku celceliyay, oo si sax ah, u carrabka ku adkeeyay in si ka duwan inta badan ee Masiixiyiinta sheegta maanta, Eüse iyo xertiisii hore ay ku dhawaaqeen Boqortooyada Ilaah. In kasta oo fahamka guud ee Dr. Ehrman ee Masiixiyadda uu si weyn uga duwan yahay kan Kaniisadda sii socota ee Ilaah, haddana waxaan ku heshiin karnaa in injiilka boqortooyadu yahay wixii Eüse qudhiisu ku dhawaaqay iyo xertiisii. Waxaan sidoo kale ku heshiin doonnaa in qaar badan oo Masiixiyiin sheeganaya maanta aysan ku jirin. taas fahan.

Qoritaanka Axdiiga Eusub ee Ulgu Da'da weyn iyo Wacdiga

Boqortooyada Ilaah waxay ahayd qayb muhiim ah oo ka mid ah waxa lagu andacoonayo inay tahay " wadigii Masiixiga ahaa ee ugu da'da weynaa ee noolaa " (Holmes MW Ancient Christian Sermon. The Apostolic Fathers: Greek Texts and English Translations, 2nd ed. Baker Books, Grand Rapids, 2004, bogga 102). Wacdigan Masiixiga ah ee Qadiimiga ah waxa uu ka kooban yahay weedhahan ku saabsan:

5:5 Weliba waxaad og tihin, walaalayaalow, in joogitaankayagu dunida jidhku yahay wax aan waxba tarayn oo baddal ah, laakiin ballanka Masiixu waa weyn yahay oo yaab leh, ku nasta boqortooyada imanaysa iyo noloshu weligeed ah.

Hadafka kore wuxuu muujinayaa in boqortooyadu aysan hadda ahayn, laakiin ay iman doonto oo ay weligeed ahaan doonto. Intaa waxaa dheer, wacdigan qadiimiga ah wuxuu leeyahay:

6:9 Xataa nimankan xaqa ah oo kuwan oo kale ah hadday ayan karin inay carruurtooda ku badbaadiyaan falmahooda xaqa ah, haddaba bal maxaa kuuba oo aymi ku helaynaa gelitaanka boqortooyada Ilaah haddaynaa baabtiiskeenna dhawrin oo daahir ah oo aan nijaas lahayn? Ama bal yaa noo doodi doona haddaan laayna helin inaanmi shuqullo quduus ah oo xaq ah haysanno? 9:6 Haddaba aymi isjeclaanno si aymi dhammaanteen u galno boqortooyada Ilaah. 11:7 Haddaba haddaymi og nahay waxa Ilaah hortisa ku qumman, waxaymi geli doonnaa boqortooyadiisa oo waxaymi heli doonnaa ballamadii aan dhegtu maqlin, oo aan ilna arag, ama aan daadka qalbigiisu malaynaynin.

12:1 Haddaba aymi saacadba saacada ka dambaysa boqortooyada Ilaah ku sugno jacayl iyo xaqnimo, waayo, garan mayno maalinta Ilaah soo muuqdo. 12:6 wuxuu yidhi, Boqortooyada Ahabahay way iman doontaa.

●Dhaahyada kor ku xusan waxay muujinayaan in jacaylka loo maro nolol sax ah loo baahan yahay, in aynaan weli gelin Boqortooyada Ilaah, iyo in ay dhacdo ka dib maalinta Ilaah muujinta - taasi waa ka dib markii Eise soo laabtay mar kale. Waa boqortooyada Ahabaha iyo boqortooyada ma aha oo kaliya Eise.

Waxaa xiiso leh in wacdiga ugu da'da weyn ee Masiixiyiinta ah ee Ilaah u oggolaaday immo noolaado immo baro isla Boqortooyada Ilaah ee Axidiga Eusubi baro iyo Kaniisadda Joogtada ah ee Ilaah hadda wax baro (waxaa suurtagal ah in ay ka iman karto kaniisadda dhabta ah ee Ilaah, laakiin Aqoontayda xaddidan ee Giriigga ayaa xaddidaysa arwoodda aan u leeyahay in aan sameeyo caddayn adag).

Hogaamiyayaasha Kaniisadaha Qarnigii Labaad iyo Injilka Boqortooyada

Waa in la ogaadaa horraantii qarnigii 2aad in Papias , oo ah maqalka Yooxanaa iyo saaxiibkii Polycarp oo loo tixgeliyey immu yahay quduuska Roman Catholics, baray boqortooyadii kun sano. Eusebius wuxuu qoray in Papias baray:

... waxaa jiri doona kun-sano ka dib sarakicidda kunnii dhintay, marka xukunka shakhsi ahaaneed ee Masixi lagu dhisi doono dhulkani. (Fragments of Papias , UJ. Sidoo kale eeg Eusebius, Taariikhda Kaniisadda, Buugga 3, XXXIX, 12)

Papias wuxuu baray in tani ay noqon doonto wakhti aad u badan:

Sidaas oo kale, [Wuxuu yidhi] in hadhiddi sarreen ah ay toban dhali doonto

kun saboota, kan saboota adda addaa 10n kun, kan ta'an yoo ta'u, mirkaneessuu danda'u; iyo in tufaaxa, iyo iniinaha, iyo cawska ay ka soo bixi lahaayeen saami isku mid ah; iyo in xayawaanka oo dhan, oo markaas daaqaya oo keliya wax-soosaarka dhulka, ay noqon doonaan kuwo nabad iyo wada noolaansho, oo ay si qumman uga dambeeyaan dadka. " [Waxay waxyaalahan u markhaati furayaan Papias , oo ah nin qadiimi ah, kaas oo ahaa maqalka John iyo saaxiibkii Polycarp, buggaagtiisa afaraad; waayo, shan buug ayaa isaga uu curiyey...] (Fragments of Papias , IV)

Warqadda Ardiiga Eusub ee dambe ee loo diray dadka Korintos waxay leedahay:

42:1-3 Rasuulladu waxay inoogu heleen injiilka xagga Rabbi Eise Masix; Eise Masix xagga Naah bini ka soo diray. Haddaba Masixu wuxuu ka yimid xagga Naah, rasuulladiina waxay ka yimaadeen Masix. Haddaba labadooduba waxay ku yimaadeen doonista Gebbe siday u kala horreeyaan. Haddaba intay amar qaateen oo sarakiciidda Rabbiigeenna Eise Masix aad ugu hubateen, oo ereyga Naah lagu hubiyey Ruuxa Quduuska ah, markaasay waxay la baxeen injiilka in boqortooyada Naah imanayso.

Polycarp ee Smyrna wuxuu ahaa hoggaamiye Masixi hore, kaasoo ahaa xertii Yooxanaa, oo ahaa kii ugu dambeeyay rasuuladii asalka ahaa ee dhinta. Polycarp c. 120-135 AD baray :

Waxaa barakaysan masaakiinta iyo kuwa xaqnimada aawadeed loo silciyo, waayo, boqortooyada Naah iyagaa leh. (Polycarp. Warqad ku socota Filiboy, cutubka VI. Laga soo bilaabo Abayyaaska Ante-Nicene, Volume I sida ay tafatireen Alexander Roberts & James Donaldson. Daabacaad Ameerika, 1885)

Haddaba innagoo og inaan "Naah laguma majaajiloona," waxaa nagu waajib ah inaan u soconno si istaahila qaymunkiiisa iyo ammaantiisa . ruuxa; "iyo " kuwa sinaysta, ama nacasyada, ama kuwa ku xadgudba bini-aadmiga, ma dhaxli doonaan boqortooyada Naah, " ama kuwa sameeya waxyaalo aan qummanayn oo aan qummanayn. (ibid, cutubka VI)

Haddaba ayuu isaga ugu adeegno baqdin iyo cabsi oo dhan siduu isagu inagu amray, iyo rasuulladii injiilka nagu wacdiyey, iyo nebiyadii horay u sii sheegay imaanshaha Rabbiiga. (ibid, cutubka VI)

Sida kuwa kale ee Axdiiga Eusub, Polycarp wuxuu baray in kuwa xaqa ah, ma aha kuwa jebiya amarka, ay dhaxli doonaan Boqortooyada Ilaah.

Kuwa soo socda ayaa sidoo kale la sheegay in ay bareen Polycarp:

Sabtiida soo socotana wuxuu yidhi; Carruurta Ilaah gacaliyaydow, waan idin baryayaaye, waan idin baryayaaye. Waxaan idinku dhaciyey markii wadaaddada kiniisaddu joogeen, oo haddana waxaan dhammaan idinka waaninayaa inaad si quruxsan oo istaahilaan ugu socotaan jidka Rabbiiga... Soo jeeda oo mar kale diyaar ahaada. xagga jacaylka midba midka kale u qabo, imaatinku wuxuu si lama filaan ah u muuqdaa sida hillaac degdeg ah, xukunka weyn ee dabka, noloshu weliheed ah, iyo boqortooyadiisa aan dhimanayn. So wax kasta oo aad Ilaah baray oo dhan garanaysaan markaad baadhaysaan Qorniinka waxyiga, waxaad qalbiyadiinna ku xardhan tihii qalinka Kuuxa Quiduuska ah in qaymunnadu idinku sii jiraan iyagoo aan idlaan karin. (Noloshii Polycarp, cutubka 24. JB Lightfoot, Aabbayaasha Hasullada, cad. 3.2, 1889, bogga 488-506)

Melito ee Sardis, oo ahaa hoggaamiyaha Kaniisadda Ilaah, c. 170 AD, baray:

Waayo, sharcigii injiilka lagu soo daabacay, kan duugga ah oo ku cusub kan cusub oo Siyoon iyo Jerusalem ka soo baxaya. oo qaymunku wuxuu ku soo baxay nimco, iyo caynkii bahalka dhammeeyey, iyo wankii ku jiray Wiilka, iyo idaha oo nin ku jira, nin kiina xagga Ilaah

Laakiin injiilku wuxuu noqday sharaxaadda sharciga iyo sharcigiisa

oofinta , halka kaniisaddu noqotay bahhaarka runta...

Kanu waa kii inaga samatabbixiyey addoonnimadii oo ina gaadhnay xorriyad, gudcurkii oo iftiin u soo baxay, dhimashadana noloshiisii noo galnay, oo innaga samatabbixiyey boqortooyo weligeed ah. (Melito . Homily On the Passover .

--

Haddaba, Boqortooyada Ilaah waxaa loo yaqaanay inay tahay wax weligeed ah, oo aan si fudud u ahayn Kaniisadda Masixiga ama Kaatoliga ee hadda oo ay ku jirto sharciga Ilaah.

Qoraal kale oo dabayaaqadii qarnigii labaad ah ayaa dadka ku waaniday inay eegaan boqortooyada:

Haddaba midkiinna yuusar mar dambe is-yeelyeelin , yuusar dib u eegin, laakiin isagoo ikhtiyaar u ah innu injiilka boqortooyada Ilaah ugu dhowaado. (Roman Element. Aqoonsiga, Bugga X, Eutubka XLV. Waxa laga soo xigtay Abayaasha Ante-Nicene, Volume 8. Waxaa tafatiray Alexander Roberts & James Donaldson. Daabacaad Ameerika, 1886)

*Intaa waxaa dheer, iyada oo sida muuqata aysan ku qorin mid ka mid ah kaniisadda runta ah, bartamihii qarnigii labaad qoraalka cimvaankiisu yahay *Shepherd of Hermas* ee tarjumaadda Roberts & Donaldson wuxuu isticmaalay ereyga 'boqortooyada Ilaah' afar iyo toban jeer.*

Masiixiyiinta runta ah, iyo xataa qaar badan oo Masiixa sheeganaya, ayaa wax ka oгаа Boqortooyada Ilaah qarnigii labaad.

Xitaa Catholic iyo Eastern Orthodox Saint Irenaeus wuxuu fahmay in sarakiciidda ka dib, Masiixiyiintu ay geli doonaan Boqortooyada Ilaah. U fiiro waxa uu qoray, c. 180 AD:

Waayo, sidaas oo kale waa xaalka kuwa rumaystay, maxaa yeelay, Kuuxa Quduska ahii had iyo goor buu iyaga ku sii jiro, kan lagu siiyey baabtiiska, oo kan aqbalana ka hayo, hadduu ku socdo runta iyo qudusnimada iyo xaqnimada iyo dulqaadashada. Waayo, naftamu waxay leedahay sarakiciidda kuwa rumaystay dhexdeeda, iyadoo jidhku nafta mar kale qaadanayo, oo ay la socoto xoogga Kuuxa Quduska ah, oo la sara kiciyo oo galo boqortooyada Ilaah. (Irenaeus, St., Bishop of Lyon. Waxaa ka turjumay Armenian by Armitage Robinson. Bannaanbaxa Wacdiga Kasullada cutubka 42-aad. Wells, Somerset, Oct. 1879. Sida lagu daabacay BULSHADA HOREUMARTINTA AQAANNKA KRTSANKA. N.G.W. U.K.: M.A.E.M.J.L.L.A.N. E.O., 1920).

Teofilos kii Antiyokh wax baray:

Waxaanse xusaa wanaaggiisa; Haddaan isaga ugu yeedho boqortooyo, waxaan ka hadlayaa ammaantiisa... .. Isaguse kama uu dhigin mid dhimanaya ama dhimanaya, laakiin, sidaynu kor ku sheegnay, labadaba wuu samayn karaa; hadduu u janjeero waxyaalaha aan dhiman karin, isagoo amarka Ilaah xajinaya, uu isagu abaalgud ka helo dhimashola'aanta oo uu Ilaah noqdo. (Teofilos , Ku Atoolyucus , 1:3, 2:27)

Kaatooligga, Hippolytus, horraantii qarnigii saddexaad, wuxuu qoray:

●o waxaad heli doontaa boqortooyada jannada, kaaga, markaad noloshan qariibka ku ahayd, garanaysay Boqorka jannada. ●o waxaad noqon doontaa wehel Naahnimada iyo Masixi waq la wadaaga, oo aan mar dambe addoommo ku ahayn damacyada xunxun, oo aanad mar dambe cudur ku lumin. Waayo, waxaad noqotay Naah, oo wax kasta oo aad ku xamuunsatay intaad nin ahayd, ayuu waxyaalahan kuu siiyey, maxaa yeelay, waxaad ahaan jirteen wax dhimanaya ; Naah bay noqdeen, oo waxay dhaleen dhimashola'aan. (Hippolytus. Beeninta Dhammaan Bidcada, Buugga X, cutubka 30)

Hadafka dadka laga leeyahay waa in la ilaahsiyo Boqortooyada Naahay ee imanaysa.

Dhibaatooyinkii Qarnigii Labaad iyo Saddexaad

In kasta oo ay aqbalaan baahsan, i qarnigii labaad, waxaa kacay hoggaamiyaha riddada ah ee sharciga ka soo horjeeda oo la odhan jiray Marcion . Marcion wuxuu baray wax ka gees ah sharciga Naah, sabtida, iyo boqortooyada dhabta ah ee Naah. In kasta oo uu diiday Polycarp iyo kuwa kale, waxa uu xidhiidh la lahaa Kanisadda Rome in muddo ah oo u muuqday in uu saamayn ku leeyahay halkaas.

Qarnigii labaad iyo saddexaad, allegorists ayaa laga aasaasay Alexandria (Masar). Tusaalayaal badan ayaa ka soo horjeestay caqiidada boqortooyada imanaysa. U furso warbixinta ku saabsan qaar ka mid ah tusaalayaashaas:

Dionysius wuxuu ka dhashay qoys jaahili ah oo sharaf leh oo hodan ah oo ku nool Alexandria, wuxuuna wax ku bartay

falsafadooda. Wuxuu ka tagay iskuulada jaahilka si uu u noqdo arday Origen, kaas oo uu ku guuleystey mas'umiyadda dugsiga cachetical ee Alexandria...

Element, Origen, iyo dugsiga Gnostic waxa ay kharribeen caqiidadii Qudduuska iyagoo adeegsanaya tafsiirkooda cajiiibka ah iyo kuwa maldahan... waxa ay naftooda u heseen magaca "Allegorists." Nepos wuxuu si fagaare ah ula dagaallamay Allegorists, wuxuuna ku adkaaystay inay jiri doonto xukunka Masiixa dhulka...

Dionysius wuxuu la murmay xerta Nepos, iyo xisaabiitisa... " xaalad noocaas ah oo hadda ka jirta boqortooyada Ilaah." Tani waa markii ugu horreysay ee la sheego boqortooyada Ilaah ee ka jirta xaaladda hadda kaniisadaha...

Nepos wuxuu canaantay qaladkooda, isagoo tusaya in boqortooyada jannadu aanay ahayn mid tusaaleyaal ah, laakiin ay tahay boqortooyada dhabta ah ee Rabbigeenna soo socota ee sarahicidda iyo nolosha weligeed ah.

Siidaa darteed fikradda boqortooyadu waxay ku timaaddaa xaaladda hadda jirta waxaa la raray oo lagu soo saaray dugsiga Gnostic ee Allegorists ee Masar, AD 200 ilaa 250, qarni buxa ka hor intaanay hoggaamiyaha kaniisadda Boqortooyada u iman in loo tixgeliyo inay yihiin kuwa carshiga ku jira. ...

Element waxa uu uiraystay fikradda boqortooyada Ilaah oo ah xaalad aqoonta maskaxeed ee runta ah ee Ilaah. Origen wuxuu u dejiyay macne ruuxi ah oo ku qarsoon xarafka cad ee Horniinka . (Ward, Henry Dana. Injiilka Boqortooyada: Boqortooyo Aan Ka Mid Ahayn Dunidan; Ma aha

Adduunyadan; Laakin inay timaado dalka jannada, ee sarakicidda kuuwii dhintay iyo soo celinta Wax kasta. Waxa daabacay Elaxton, Hemsén & Haffefinger, 1870, bogga 124-125)

Sidaa darteed, halka Bishop Nepos baray injiilka Boqortooyada Ilaah, tusaaleyaalku waxay isku dayeen inay la yimaadaan been, xaqiigo yar, fahamkeeda. Bishop Apollinaris ee Hierapolis sidoo kale isku dayay inuu la dagaallamo khaladaadka allegorists isku mar. Kuwa run ahaantii ku jira kaniisadda Ilaah waxay u taagnaayeen runta Boqortooyada Ilaah ee dhabta ah taariikhda oo dhan.

Herbert W. Armstrong wuxuu baray injiilka Boqortooyada, oo lagu daray

Qarnigii 20aad, maximum Herbert W. Armstrong wuxuu qoray:

Waayo waxay diideen injiilka masiixa . . . , duniidu waxay ahayd in ay beddelato wax kale meesheeda. Waxay ahayd inay hindisaan been abuur! Haddaba waxaynu maqalnay boqortooyada Ilaah oo lagaga hadlay hadaf qurux badan -- dareen wanaagsan oo qulqulba biniaadmiga ku jira - oo laga dhigayo wax run ah oo aan waxba ahayn! Qaar kale waxay si khaladan u sheegeen in "KANTOJAD" ay tahay boqortooyada. . . Nebi Daanyeel, oo noolaa 600 oo sano ka hor Masiixa, wuxuu ogaa in boqortooyada Ilaah ay tahay boqortooyo dhab ah - oo ah dowlad xukunta.

dhabta ah ee dhulka . . .

Halkan . . . waa tilmaanta Ilaah ee waxa ay tahay Boqortooyada ILAHAHAY: "Go waagii boqorradan..." -

waxay halkan ka hadlaysaa tobanka farood, qayb bir ah iyo qayb dhoobo jajaban ah. Tani, iyada oo la xidhiidhiyay waxsii sheegista Daanyeel 7, iyo Muujintii 13 iyo 17, waxa ay tilmaamaysaa Maraykanka cusub ee Yurub ee hadda samaynaya . . . Indhahaaga hortooda. Muujintii 17:12 waxay si faahfaahsan u caddaynaysaa inay noqon doonto midow

T.A.B.A.N
B.G.G.R
A.M.A
B.G.G.R.T.G.G.N
T.G.G.N
A.M.A

ah oo (Muujintii 17:8) soo noolayn doona Boqortooyadii hore ee Roomaanka . . .

Markuu Masixu yimaado, wuxuu iman doonaa isagoo ah B.G.G.R.K.A boqorrada, oo xukumi doona dunida oo dhan (Muujintii 19:11-16); Daanyeel wuxuu yidhi, boqortooyadiisa -- boqortooyada Naah , waa inay wada baabbi'iyaa boqortooyooyinkan dunida oo dhan. Muujintii 11:15 waxay ku leedahay erayadan: "Boqortooyooyinka dunidu waxay noqdeen boqortooyooyinkii Rabbigeenna iyo Masixiisa, oo isna boqor buu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis"! Tani waa boqortooyadii T.L.A.A.H.A.Y. Waa dhamaadka dawladaha hadda jira - haa, iyo xitaa Maraykanka iyo quruumaha Ingiriiska. So markaas waxay noqon doonaan boqortooyooyin - xukuumadda - Rabbi Eise Masix, oo markaas B.G.G.R.K.A boqorrada u taliya dhulka oo dhan. Tani waxay si buuxda u cadeeysaa xaqiiqda ah in Boqortooyada A.L.L.G ay tahay dowlad dhab ah. Xataa sida ay Boqortooyada Kaldayiin u ahayd B.G.G.R.T.G.G. - xitaa sida Boqortooyada Roomaanku ay u ahayd B.G.G.R.T.G.G. - sidaas darteed Boqortooyada Naahay waa dawlad. Waa in ay la wareegto D.W.L.A.D.D.A G.A.R.A.N.K.A aduunka. Eise Masix wuxuu u dhashay innu noqdo B.G.G.R.- T.A.L.T.Y.G! . . .

Isa Eise Masix oo ku dul wareegay buuraha iyo dooxooyinka dhulka Quduuska ah iyo waddooyinka Yerusaallem in ka badan 1,900 oo sano ka hor ayaa haddana soo socda. Wuxuu sheegay imuu mar kale iman doono. Markii iskutallaabta lagu qodbay ka dib, Ilaah baa ka sara kiciyey kувii dhintay saddex maalmood iyo saddex habeen dabadeed (Matayos 12:40; Fal 2:32; 1 Korintos 15:3-4). Wuxuu kor u fuulay carshigii Gebbe. Xarunta dhexe ee dawladda caalamka (Falimaha Kasuullada 1:9-11; Ibr. 1:3; 8:1; 10:12; Muujintii 3:21).

Isagu waa "sharaftii" masaalka, oo u tegey Carshiga

Ilaaha -- "dalka fog" -- in lagu caleemo saaro boqorka boqorrada quruumaha oo dhan, ka dibna uu ku soo noqdo dhulka (Luukos 19: 12-27).

Mar kale, isagu jannada ayuu ku jiraa ilaa "wakhtiyada wax walba soo celinta" (Falimaha Kasuullada 3:19-21). Soo celinta macneheedu waa soo celinta xaalad ama xaalad hore. Xaaladdan oo kale, soo celinta dawladda Ilaah ee dhulka, iyo sidaas, soo celinta nabadaha adduunka, iyo xaaladaha utopian.

Fahwareerka adduunka ee wakhtigan, dagaaladda iyo murannada sii kordhaya waxay ugu dambayn doonaan mushkiladda adduunka oo dhan, ilaa haddaami Ilaah soo dhexgelin, jidh bini-aadmi ah ma badbaadi lahaa isagoo nool (Matayos 24:22). Markay ugu sarreyso marka dib u dhacu uu keeno in la qarxiyo dhammaan nofoshka meerahan, Eise Masix wuu soo noqon doonaa. Markan wuxuu u imanayaa sidii Ilaah rabaani ah. Wuxuu ku imanayaa dhammaan xoogga iyo ammaanta Abuuraha koonka xukuma. (Mat. 24:30;

25:31) Wixuu u imanayaa isagoo ah "Boqorka boqorrada iyo Sayidka sayidyada" (Muujintii 19:16) si uu u dhiso dawlad sare oo adduunka ah oo uu quruumaha oo dhan ugu xukumo "ul bir ah." (Muujintii 19:15; 12:5) . . .

Masiix soo dhawayn la'aan?

Laakiin bini'aadmigu farxad miyuu ku qaylin doonaa, oo ma ku soo dhaweyn doonaa farxad iyo raynrayn -- xataa kaniisadaha Masiixiyadda dhaqameed?

Ma yeeli doonaan! Way rumaysan doonaan, maxaa yeelay, midiidinyadii beenta ahaa ee Shaydaan (2 Korintos 11:13-15) ayaa khiyaanay, imuu isagu yahay kan Masiixka ah. Kaniisadaha iyo quruumaha ayaa imaatinkiisa ka cadhoon doona (Muujintii 11:15 11:18), oo ciidamada millatarigu waxay dhab ahaantii isku dayi doonaan inay la dagaallamaan isaga si ay u baabbi'iyaan (Muujintii 17:14)!

Quruumuhu waxay geli doonaan dagaalka ugu dambeeya ee dagaalkii saddexaad ee aduunka, iyagoo wajihi doona dagaalka Yerusaalem (Sek. 14:1-2) ka dibna Masiixu wuu soo noqon doonaa. Awood ka sarraysa ayuu "la dagaalami doonaa quruumahaas" isaga la dagaallamaya (aayadda 3). Isagu wuu wada jebin doonaa iyaga (Muujintii 17:14)! "Maalintaas cagtiisu waxay ku dul istaagi doonaan Buur Saytuun," oo masaqfo aad u yar u jirta xagga bari ee Yerusaalem (Sek. 14:4). (Armstrong H.W. *Mystery of the Ages*, 1984)

Baybalku wixuu sheegayaa in Eise soo noqon doono oo uu guulaysan doono, kaddana qaar badan baa la dagaalami doona (Muujintii 19:19). Qaar badan ayaa sheegan doona (ku salaysan fahamka khalidan ee wax

sii sheegiidda Baybalka, laakiin qayb ahaan sababtoo ah nebiyo been ah iyo suufiyaal) in Eise soo laabtay uu yahay kan ugu dambeeya ee Masix!

Waxa soo socda sidoo kale waxa ka socda Herbert Armstrong:

Diinta runta ah --Runta Ilaah oo lagu awood geliyo jacaylka Ilaah ee uu Ruuxa Quduska ah bixiyo... **FARXAAD AAN LAAGU SHAGGAAWNI** karin ogaanshaha Ilaah iyo Eise Masix -- ogaanshaha **RUNTA** - iyo kulaylka jacaylka Ilaah ee Ilaah!...

Waxbariidda kaniisadda runta ah ee Ilaah waa kuwa "ku noolaanshaha kelmad kasta" ee Kitaabka Quduska ah...

Dadku waxay ka soo noqon doonaan jidkii wax lagu siin lahaa oo waxay u noqon doonaan jidka jacaylka - Ilaah.

Ilbaxnimo cusub ayaa hadda dhulka qabsan doonta! (ibid)

Ilbaxnimada **EUSUB** waa Boqortooyada Ilaahay. Ku dhawaaqida in ilbaxnimo cusub ay imanayso oo ay jacayl ku salaysan tahay waa qayb weyn oo ka mid ah waxa injiilka dhabta ah ee boqortooyada Eise iyo xertiisa ay bareen. Taasi waa wax aan ku wacdinno kaniisadda sii socota ee Ilaah.

Herbert Armstrong waxa uu xaqiiqsaday in Eise uu barayay in bulshada bin'aadamka, xitaa marka ay u malaynayso inay doonayso inay addeecdo, ay diiday 'habka bixinta' nolosha, habka jacaylka. Ku dhawaaq qofna uma eka imuu si sax ah u fahmay mulkumada waxa Eise baray.

Badbaadada Eüse waa qayb ka mid ah injiilka

Hadda qaar tan ilaa hadda ahkriyay waxay u badan tahay inay la yaaban yihiin dhimashada Eüse iyo doorkii badbaadada. Haa, taasi waa qayb injiilka ka mid ah oo Axdiiga Eusub iyo Herbert W. Armstrong ay labaduba wax ka qoreen.

Axdiga Eusubi wuxuu muujinayaa injiilka waxaa ka mid ah badbaadada xagga Eüse:

¹⁶ Waayo, anigu injiilka ka xishoon maayo, wacayo, waa u xoogga Naah xagga badbaadinta ku alla kii rumaysta, marka hore Yuhiimidda, weliba Gariigta (Rooma 1:16).

⁴ Haddaba kuwii kala firidsanaa meel walba ayay ku baxeen iyagoo wacdiyaya

ereyga . ⁵ Markaasaa Filibos wuxuu tegey magaalada Samaariya, oo wuxuu dadka ku wacdiyey Masiixa. ... ¹² Laakiin markay rumaysteen Filibos markuu ku wacdiyey waxyaalkii ku saabsanaa boqortooyada Naah iyo magaca Eüse Masiix, rag iyo dumarba waa la baabtiisay. ... ²⁵ Haddaba markay markaati fureen oo ereygii Rabbiga ku wacdiyeen ayay Jerusalem ku noqdeen, iyagoo tuulooyin badan oo reer Samaariya ah ku wacdiyey injiilka. ²⁶ Markaasaa malaa'igtii Rabbigu waxay la hadashay Filibos. ⁴⁰ Markaasaa Filibos waxaa laga helay Asootos . Intuu dhax marayay, magaaloooyinka oo dhan ayuu dadka ku wacdiyey ilaa uu gaadhay Kaysariya. (Falmaha Kasullada 8: 4,5,12,25,26,40)

¹⁸ oo wuxuu iyaga ku wacdiyey Eüse iyo sarakiciidda. (Falimaha Kasuullada 17:18)

³⁰ Markaasaa Bawlos laba sannadood oo dhan gurigiisii uu kirada ahaa joogay, oo wuxuu qaabilayay kuwii u yimid oo dhan isagoo aad u kalsoon ayuu ku wacdiyaya boqortooyadii Ilaah oo baraya waxyaalaha Rabbi Eüse Masiix ku saabsan, ninna ma diidin. (Falimaha Kasuullada 28:30-31)

U firso in wacdigu ka mid yahay Eüse iyo boqortooyada. Masiib darrose, fahamka saxda ah ee injiilka Boqortooyada Ilaah wuxuu u janjeeraa innu ka maqnaado waxbarista kaniisadaha Greco-Roman.

Dhab ahaantii, si uu nooga caawiyo inaan ka mid noqono boqortooyadaas, Ilaah aad bnu u jeclaa aadanaha oo wuxuu u soo diray Eüse innu inoo dhinto (Yooxanaa 3:16-17) oo wuxuu nagu badbaadiyay nimcadiisa (Efesos 2:8). Taasina waa qayb ka mid ah warka wanaagsan (Falimaha Kasuullada 20:24).

Injiilka Boqortooyada waa waxa duniidu u baahan tahay, laakiin ...

Nabadda oo loo shaqeeyo (Matayos 5:9) oo wanaag la sameeyo waa yoolal qiimo leh (cf. Galatiya 6:10). Hase yeeshee, hoggaamiyeyaal badan oo adduunka ah, oo ay ku jiraan kuwa diimeed, waxay rumaysan yihiin inay noqon doonto iskaashiga caalamiga ah ee aadanaha kaas oo keeni doona nabad iyo barwaaqo, oo aan ahayn Boqortooyada Ilaah. In kasta oo ay heli doonaan qaar ka mid ah guulo ku meel gaar ah, katiya ma guulaysan doonaan, qaar ka mid ah dadaalkooda bini'aadamka ayaa ugu dambeyntii keeni doona meeraha Earth ilaa heer ay ka dhigi doonto nolosha mid aan waarayn haddii Eüse wusan soo laaban si uu u dhiso Boqortooyadiisa. Bini'aadamka oo dhulka ku

hagaajiyaa Naah la'aanteed waa injiil aan micne lahayn oo been ah (Sabuurradii 127:1).

Qaar badan oo aduunka ka mid ah ayaa isku dayaya in ay isku daraan qorshe caalami ah oo reer Baabiloon ah si ay u dajiyaan nidaam cusub oo caalami ah qarniga ^{21aad}. Tani waa wax ay Kaniisadda sii socota ee Naah cambaareysay tan iyo markii la aasaasay oo ay qorsheyneyso inay sii wado cambaareynta. Tan iyo markii Shaydaanku ku khiyaaneeyey Xaava inay ku dhacdo qayb ka mid ah injiilkiisa ku dhawaad 6000 oo sano ka hor (Bilowgii 3), aadane badan ayaa rumaystay inay Naah ka aqoon badan yihiin waxa iyaga iyo adduunkaba ka dhigi doona mid wanaagsan.

Marka loo eego Baybalka, waxay qaadan doontaa isku-dar ah hoggaamiye ciidan oo Yurub ah (oo loo yaqaan Boqorka Waqooyiga, oo sidoo kale loo yaqaan Bahalka Muijintii 13: 1-10) oo ay weheliso hoggaamiye diimeed (oo loo yaqaanno nebigii beenta ahaa, oo sidoo kale loo yaqaan TH&K Ka geesta ugu dambeeya iyo bahalka laba geesoodka ah ee Muijintii 13:11-17) oo ka yimid magaalada toddobada buurood (Muijintii 17:9,18) si loo keeno 'Baabiloon' (Muijintii 17 & 18) nidaamka adduunka. In kasta oo aadamku u baahan yahay soo noqoshada Masixka iyo aasaaska boqortooyadiisa, qaar badan oo adduunka ku nool ma dhegaysan doonaan fariintan qarniga 21^{aad} - waxay sii wadi doonaan inay rumaystaan noocyada kala duwan ee injiilka beenta ah ee Shaydaanka. Laakiin duniidu waxay heli doontaa markaati.

Xususo imu Eise baray:

¹⁴ Oo injiilkan boqortooyada ayaa duniida oo dhan lagu wacdiyi doonaa imu marag u ahaado quruumaha oo dhan, dabadeedna ugudambaysta ayaa iman doonta. (Matayos 24:14)

•Gow in injiilka boqortooyadu uu duniida gaadhi doono isagoo marag ah, dabadeedna ugudambaysta ayaa iman doonta.

Waxaa jira dhowr sababood oo tan ah.

Mid waa in Ilaah doonayo in duniidu ay maqasho injiilka runta ah ka hor bilowga fitnada weyn (kaas oo lagu muujiyey Matayos 24:21). Haddaba, fariinta injiilka waa markhaati iyo digniin (cf. Yexesqeel 3; Laamoos 3:7). Waxay keeni doontaa beddelaadyo badan oo aan Yuhuudda ahayn ka hor inta uusan Eise soo laaban (Rooma 11:25) iyo beddelaadyo ku filan oo aan ahayn kuwa aan Yuhuudda ahayn (Rooma 9:27) ka hor inta uusan Eise soo noqon.

Mid kale ayaa ah in muxurka fariintu ay noqon doonto mid liddi ku ah aragtida Bahalka soo kacaya, Boqorka awoodda Waqooyiga, oo ay weheliso nebiga beenta ah, kan ugu dambeeya ee Masiixa. Asal ahaan waxay ballanqaadayaan nabad iyagoo adeegsanaya dadaalka aadanaha, laakiin waxay u horseedi doontaa dhammaadka (Matayos 24:14) iyo kalaag (cf. 1 Tesaloniika 5:3).

Ealaamooyinkii iyo yaababkii beenta ahaa daraaddood (2 Tesaloniika 2:9), inta badan duniidu waxay dooran doontaa inay rumaystaan beenta (2 Tesaloniika 2:9-12) beddelkii fariinta injiilka. Sababtoo ah cambaaraynta aan habboonayn ee Boqortooyada Ilaah ee kun-sano ee Katooliga Roomaanka, Ortodokska bari, Lutherans, iyo kuwa kale, qaar badan ayaa si khalad ah u sheeganaya in fariinta injiilka kun sano ee Boqortooyada Ilaah ay tahay injiilka beenta ah ee la xidhiidha ka gees ah.

Masiixiyiinta Philadelphian ee aaminka ah (Muujintii 3: 7-13) waxay ku dhawaaqi doonaan injiilka kun sano ee boqortooyada iyo sidoo kale

inay u sheegaan adduunka waxa hogaamiyaasha adduunka qaarkood (oo ay ku jiraan bahalka iyo nebiga beenta ah) ay noqon doonaan ifaa.

Waxay taageeri doonaan inay u sheegaan adduunka fariinta ah in Bahalka, Boqorka Waqooyiga, oo uu weheliyo Nebi Been ah, oo ah kan ugu dambeeya ee Masix, uu ugu dambeyntii burburin doono (oo ay weheliyaan qaar ka mid ah xulafadooda) USA iyo Anglo-the United Kingdom, Kanada, Australia, iyo New Zealand (Daniel 11:39) iyo in ay wax yar ka dib burburin doonaan isbakaysi Arabi/Islaam ah (Daanyeel 11:40-43), oo u shaqaynaya sida qalabka jinniyada (Muujiintii 16:13-14), oo uu ugu dambeyntii la dagaallami doono Eise Masix markuu soo laabto (Muujiintii 16:14; 19:19-20). Filadelfiyanka aamin ka (Muujiintii 3:7-13) waxay ku dhawaaqayaan in boqortooyadii kux-kunka sano ay dhowaan iman doonto. Tani waxay u badan tahay inay dhacdo daboolid badan oo warbaahin ah waxayna gacan ka geysan doontaa dhammaystirka Matayos 24:14. Annagu haddaan nahay Kaniisadda sif socota ee Ilaah waxaan diyaarinaynaa suugaan (afaf badan ah), ku daraya mareegaha, iyo qaadashada tilaabooyin kale si aan ugu diyaargarowno 'shaqada gaaban' (cf. Rooma 9:28) taasoo horseedi doonta go'aanka Ilaah in Matayos 24: 14 si ku filan ayaa loo bixiyay markhaati ahaan dhamaadka imanaysa.

'Injiilka beenta ah ee ku dhawaaqaya hoggaamiyeyaasha adduunka (laga yaabo in qaar ka mid ah 'cusub ee hoggaamiyaha sare ee Qurux oo ay weheliyaan wadaad la tanaasulay oo sheegay doona nooc ka mid ah diinta Katooliga) ma jeclii taas - ma rabaan in dunidu ay barto waxa ay dhab ahaantii doonayaan. yeelo (oo xataa marka hore laftoodu ma rumaysan karaan, cf. Ishaqyaah 10:5-7). Tyaga iyo/ama taageerayaashooda waxay sidoo kale u badan tahay inay si been abuur ah u bari doonaan in Philadelphians-ka aamin ka ah ay qaadan doonaan

caqiidada xagjirka ah (millenarianism) ee kan Masixra soo socda. Wax kasta oo cambaarayn ah oo iyaga iyo/ama kuwa raacsan ay u sameeyaan Philadelphiaan aaminka ah iyo Kaniisadda sici socota ee Naah waxay dhalin doontaa cadaadis (Daniel 11: 29-35; Muujintii 12: 13-15). Tani waxay sidoo kale horseedi doontaa dhammaadka - bilawga Dhibaataada Weyn (Matayos 24:21; Daanyeel 11:39; Matayos 24:14-15; Daanyeel 11:31) iyo sidoo kale wakhtiga ilaalinta Philadelphia ee aaminka ah. Masixiyiinta (Muujintii 3:10; 12:14-16).

Bahalka iyo nebiga beenta ahi waxay isku dayi doonaan xoog, dhaqaale xumo, calaamooyin, yaabab been ah, dil, iyo cadaadisyo kale (Muujintii 13:10-17; 16:14; Daanyeel 7:25; 2 Tesalonika 2:9-10) . Masixiyiinta ayaa ku weydiin doona:

¹⁰ Rabbiyow, quduuska ah oo runow, ilaa goormaad xukumaysaa oo aad dhiiggayaga uga aargudaysaa kuwa dhulka deggan? (Muujintii 6:10)

Waayadii oo dhan, dadka Naah waxay is weydiinayeen, "Ilaa goormay noqon doontaa ilaa Eise soo noqdo?"

In kasta oo aynaan garanayn maalinta ama saacadda, waxaan filaynaa imni Eise soo noqon doono (iyo Boqortooyada Naah ee kun-sannadeed ee la aasaasay) qarniga ^{21aad} oo ku salaysan Horniinka badan (tusaale Matayos 24:4-34; Sabuuradii 90:4; Hoosheeca 6: 2; Luukos 21:7-36; Eibraaniyada 1:1-2; 4:4,11; 2 Butros 3:3-8; 1 Tesalonika 5:4) qaybo ka mid ah kuwaas oo aynu hadda aragno inay rumoobeen.

Haddii Eise uusan soo faragelin, dunidu waxay baabi'in doontaa nolosha oo dhan:

²¹ Waayo, markaas waxaa jiri doona dhib weyn sida mid aan jirin tan iyo bilowgii dunida ilaa hadda, mana jiri doonto weligeed. ²² **●** O haddaan wakhtigaas la gaabin ninna ma uu badbaadeen. Laakiin kuwa la doortay aawadood ayaa wakhtigaas loo gaabin doonaa. (Matayos 24:21-22)

²⁹ **●** O dhibta wakhtigaas dabadeed, kolkiiiba qorraxdu waa madoobaan doontaa, dayaxuna ma iftiimi doono; xiddiguhu samada ka soo dhici doonaan, xoogagga cirkaana waa la gariirin doonaa. ³⁰ Markaasaa calaamada Wiilka Aadanaku jannada ka muuqan doontaa, markaas ayay qolooyinka dhulka oo dhammi barooran doonaan, oo waxay arki doonaan Wiilka Aadanaka oo daruuraha cirka ku imanaya isagoo leh xoog iyo ammaan weyn. ³¹ **●** O wixuu soo diri doonaa malaa'igihisa oo wata buun weyn, oo kuwuu doortay ayay ka soo ururin doonaan afarta jahood cirka meesha ugu fog ilaa meesheeda kale. (Matayos 24:29-31)

Boqortooyada Ilaahay waa waxa dunidu u baahan tahay.

Safirada Boqortooyada

Waa maxay doorka aad ku leedahay Boqortooyada?

Hadda, haddii aad tahay Masiixi dhab ah, waa inaad u noqotaa safir. Bal u fiirso wixuu Rasuul Bawlos qoray:

²⁰ Haddaba sidaas daraaddeed ergo baannu u nahay Masiix aawadiis, sidii isagoo Ilaah xaggayaga ka baryaya; (2 Korintos 5:20)

¹⁴ *Hadaba istaag, idinkoo runta dhexda ku guntan, oo caabta caabta xaqnimada xiidha,* ¹⁵ *oo cagaha ku xiidha diyaargarowga injiilka nabadka.* ¹⁶ *oo weliba waxaad qaadataan gaashaanka rumaysadka, kaas oo aad ku awoodaysaan inaad ku wada baabbiiso kan sharka leh fallaadhiisa ololaya.* ¹⁷ *oo waxaad qaadataan kooftiyadda badbaadada iyo seefta Ruuxa oo ah ereyga Naah.* ¹⁸ *Had iyo goorba tukasho iyo duco oo dhian ku tukada Ruuxa, idinkoo ku soo jeeda dulqaadashada oo dhian iyo baryada quduusiinta* ^{oo dhian} ; *Qarsoodiga injiilka,* ²⁰ *kan aan ergo u ahay oo silsilad ku xiidhan. si aan geesinimo ugu hadlo sida igu waajibka ah. (Efesos 6:14-20) .*

waa maxay safir? Merriam-Webster waxay leedahay qeexida soo socota:

1 : ergay rasmi ah; gaar ahaan : wakiil diblomaasiyadeed oo darajada ugu sareysa ah oo loo aqoonsan yahay dowlad shisheeye ama madax-bannaani sida wakiilka deegaanka ee dawladiisa ama madax-bannaaniyeeda ama loo magacaabo hawl diblomaasiyadeed oo gaar ah oo inta badan ku meel gaar ah.

2 a : wakiil ama ergay idman

Haduu aad tahay Masixi dhab ah, waxaad tahay ergay rasmi ah, Masixi u ah! Bal u firso wuxuu Kasiim Butros qoray:

⁹ *Zaakiinse idinku waxaad tihii qarni la doortay, iyo wadaaddada boqorka, iyo qurruun quduus ah, iyo dadkiisa gaarka ah, inaad naadisaan ammaanta kii gudcurka idiinka yeedhay oo idiinku yeedhay xagga murkiisa yaabka leh.* ¹⁰ *idinkoo mar aan ahayn dad, laakiinse haatan ah dadka Naah,*

kuwa aan naqariista helin, laakiinse haatan naqariista leh. (1 Butros 2:9-10)

Masiixiyiin ahaan, waa inaan ka mid noqono quruun quduus ah.

Quruuntee baa hadda quduus ah?

Hagaag, kubaal midkoodna boqortooyooyinka aduunkan-laakin ugu danbaayn waxay noqon doonaan qayb ka mid ah boqortooyada Masiixa (Muujiintii 11:15). Waa quruunta Ilaah iyo boqortooyadiisa oo quduus ah.

Danjirayaal ahaan, sida caadiga ah kuma mashquulno siyaasadda tooska ah ee quruumaha aduunkan. Laakiin waa inaan hadda u noolaano habka noloshka ee Ilaah (sido kale eeg buuga bilaashka ah ee laga heli karo www.cog.org ciwaankiisuna yahay: [Masiixiyiinta: Safirada Boqortooyada Ilaah, tilmaamaha Baybalka ee u noolaanshaha Masiixi ahaan](#)). Innagoo sidaas samaynaya, waxaynu si ka wanaagsan u baranaynaa sababta jidadka Ilaah u wanaagsan yihiin, si aynu boqortooyadiisa ku noqonno boqorro iyo wadaaddo oo aynu Masiix kula xukunno dhulka.

⁵ *Kan ina jeclaaday oo dembiyadeenna dhiggiisa inagu maydhay,*

⁶ *oo boqorro iyo wadaaddo nooga dhigay Ilaaha ah Aabbihis, isaga ammaami ha u ahaato iyo dowladnimo weligeed iyo weligeedba. Aamiin. (Muujiintii 1: 5-6)*

¹⁰ *Go waxay naga dhigteen boqorro iyo wadaaddo Ilaahayo; Dhulkana boqor baanmi ku ahaan doonnaa. (Muujiintii 5:10)*

Mid ka mid ah dhinac mustaqbalka ee taas ayaa noqon doonta bari doona kuwa dhimanaya inay ku socdaan waddooyinka Ilaah:

¹⁹ Waayo, dadku Siyoon bay Yerusaaalem degganaan doonaan. Mar dambe ma aad ooyi doontid. Aad buu kuugu roonaan doonaa codka qayladaada; Markuu maqló wuu kuu jawaabi doonaa. ²⁰ **🕊** Oo in kastoo Rabbigu ku siiyo kibista dhibaatada iyo biyaha dhibka, haddana macallimiintaadu mar dambe gees uma dhagaqaqi doonaan, laakiinse indhikinnu waxay arki doonaan macallimiintaada. ²¹ **🕊** Oo dhagahaagu waxay gadaashaada ka maqli doonaan eray leh, Fiidhii waa kan ee ku socda, oo mar alla markaad bidixda u leexataanba. (*Ishacyaah 30:19-21*)

Tyadoo ay taasi wax sii sheegid u tahay boqortooyadii kun-sannadeedka, wakhtigan Masixiyiintu waxay u baahan yihiin inay u diyaar garobaan inay wax baraan:

¹² ... wakhtigan waa inaad macalimiin noqotaan (*Eibraaniyada 5:12*)

¹⁵ Laakiin Rabbiga Naaha ah qalbiyadiinna quduus kaga dhiga, oo mar walba diyaar u ahaada inaad u jawaabto nin kasta oo wax idin weyddiisa sababta rajada idinku jirta oo qabow iyo cabsi leh (*1 Butros 3:15, KJW*).

Baybalku wuxuu muujinayaa in qaar badan oo ka mid ah Masixiyiinta aaminka ah ay, wax yar ka hor bilowga fitnada Wayn, ay bari doonaan qaar badan:

³³ **🕊** Oo kuuwa dadka garanaya waxay wax bari doonaan kuwo badan (*Danyeel 11:33*).

Haddaba, barashada, nimcada iyo aqoonta ku koraan (2 Butros 3:18), waa wax ay tahay inaan hadda samayno. Qayb ka mid ah doorka aad

ku leedahay Boqortooyada Naahay waa inaad awood u leedahay inaad wax barato. Iyo kuwa aaminka badan, Philadelphia (Muujiintii 3:7-13), Masixiyiinta, tani waxay sidoo kale ka mid noqon doontaa taageeridda markhaatiga injiilka ee mihiimka ah ka hor intaanay bilaaban boqortooyadii kun-sano (cf. Matayos 24:14).

Ka dib markii Boqortooyada Naah la dhiso, dadka Naah waxaa loo isticmaali doonaa in lagu cacaviyo soo celinta meeraha burburay:

¹² Kuwa idinka mid ah waxay dhisi doonaan meelihii burburay

;

Waxaad kor u qaadi doontaa aasaaska qarniyada badan; So waxaa lagugu yeeri doonaa Dib-u-habeeyaha Febinta, Soo Celinta Waddooyinka lagu Degto. (Ishacyaah 58:12)

Haddaba, dadkii Naahay wakhtigan ku noolaa jidka Gebbe ayaa dadka u sahlid doona inay ku noolaadaan magaaloooyinka (iyo meelo kale) inta lagu jiro wakhtigan soo celinta. Dunidu waxay noqon doontaa runtii meel ka wanaagsan. Waa inaan hadda ergo u noqonno Masixi, si aan sidoo kale ugu adeegno boqortooyadiisa.

Fariinta Injiilka runta ah waa wax isbedeli

Eiise wuxuu yidhi, Haddaad ereygayga ku sii socotaan, runtii waxaad tihiiin xertayda. 32 So waxaad garan doontaan runta, runtina waa idin xorayn doontaa (Yooxanaa 8:31-32). Gaanshaha runta ku saabsan injiilka Boqortooyada Naah waxay naga xoraysaa inaan ku xayirno rajada beenta ah ee dunidan. Waxaan si geesinimo leh u taageeri karnaa qorshe shaqaynaya—Qorshaha Naahay! Shaydaanku wuu khiyaaneeyey dunida oo dhan (Muujiintii 12:9) Boqortooyada Naahayna waa xalka runta ah. Waxaan u baahanahay inaan u istaagno oo u doodno runta (cf. Yooxanaa 18:37).

Fariinta injiilka ayaa ka badan oo ku saabsan badbaadada shakhsi ahaaneed. War wanaagsan oo boqortooyadii Ilaah waa inuu mid wakhtigan beddelaa:

² Ha u ekaanina dunidan, laakiin ku beddelma cusboonaanta maankiinna si aad u kabsataan waxa Ilaah doonayo oo wanaagsan oo isagu ku farxo oo kaamilka ah. (Rooma 12:2)

Masiixiyiinta runta ah waxaa loo beddelaa inay u adeegaan Ilaah iyo kuwa kale:

²² Addoommadow, wax walba ku addeeca sayidyadiinna xagga jidhka, ka ahaanina kuwa indhaha ka shaqeeya sida kuwa dadka ka farxiya, laakiin qalbi daacad ah oo Ilaah ka cabsada. ²³ Oo wax kasta oo aad samaysid, si daacad ah u sameeya sida aad Rabbiga ugu samayn doontaan dadka, ²⁴ idinkoo og inaad xagga Rabbiga ka heli doontaan abaalkii dhaxalka; waayo, waxaad u adeegtaan Rabbiga Masiixa. (Kolosaay 3:22-24)

²⁸ Haddaba innagoo helayna boqortooyo aan la gariirin karin, aynu nimco yeelanno, si aynu Ilaah ugu adeegno si uu aqbaló innagoo cibaado iyo cibaado leh. (Eibraaniyada 12:28)

Masiixiyiinta runta ah waxay u nool yihiin si ka duwan tan dunida. Waxaan aqbalnaa heerarka Ilaahay ee ka sarreeya kuwa adduunka waxa xaq iyo qalad ah. Kan xaqa ahii rumaysad huu ku nool yahay (Eibraaniyada 10:38), sida ay rumaysadka u baahan tahay si uu ugu noolaado jidka Ilaah wakhtigan. Masiixiyiinta waxaa loo tixgalin jiray inay ka duwan yihiin dunida ay ku nool yihiin, sidaa darteed hab-nololeedkooda waxaa lagu tilmaamay "Jidka" Axdiiga Eusub (Falmaha Rasuullada 9:2; 19:9; 24:14,22) . Dunidu waxay ku nool

tahay naf jeclaysi, oo ku hoos jira shaydaanka, waxa loo yaqaan "dariiqii Qaabiil" (Yusuf. 11).

Injiilka Boqortooyada Ilaah waa fariin xaqnimo, farxad iyo nabad ah (Rooma 14:17). Grayga nebiyadii, sida saxda ah loo fahmay, waa mid nasteeexo leh (cf. 1 Korintos 14:3; 1 Tesalonika 4:18), gaar ahaan marka aynu dacawano dunidu oo burbursan (cf. Luukos 21:8-36). Habka nolosha Masiixiyiinta ee runta ahi waxa ay horseedaa badin xagga ruuxa ah iyo barakooyinka jidhka (Markos 10:29-30). Tani waa qayb ka mid ah sababta kuwa ku nool ay u fahmaan in dunidu u baahan tahay Boqortooyada Ilaah. Masiixiyiintu waa safirrada Boqortooyada Ilaahay.

Masiixiyiintu waxay rajadayada saaraan ruuxa, ma aha kuwa jidhka ah, in kastoo aynu ku nool nahay adduun jidheed (Rooma 8:5-8). Waxaan leennahay "rajada injiilka" (Kolosay 1:23). Tani waa wax ay Masiixiyiintii hore fahmeen in qaar badan oo maanta Eise sheeganaya aysan si dhab ah u fahmin.

6. *Ka baka leo motho ka a le hoke mōpuoa e mocha nau tlakeu...*

Kaniisadaha Greco-Roman waxay aaminsan yihiin inay baraan dhinacyada Boqortooyada Ilaah, laakiin ay dhib ku qabaan inay si dhab ah u fahmaan waxa dhabta ah. Tusaale ahaan, The Catholic Encyclopedia ayaa tan baraya boqortooyada:

Masiixa... Marxalad kasta oo uu wax bari doono imaatinka boqortooyadan, dhinacyo kala duwan leh, macneheeda saxda ah, qaabka lagu gaadhayo, waxay ka dhigtaa udub dhexaadka hadalladiisa, sidaa darteed hadalkiisa waxa loogu yeedhaa "injiilka ee boqortooyada" ...waxay bilaabeen inay kiniisadda uga hadlaan sidii "boqortooyadii Ilaah"; cf. Eol., I, 13; 1 Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10, iwm ... waxa ay la macno tahay Kaniisada oo ah hay'ad Rabbaani ah... (Pope H. Kingdom of God. The Catholic Encyclopedia, Volume VIII. 1910).

Inkasta oo kuwa kor ku xusan ay tilmaamayaan "Eol., I, 13; 1 Thess., ii, 12; Apoc., I, 6, 9; v, 10," haddii aad kor u fiiro, waxaad ogaan doontaa in mid ka mid ah aayadahaas uusan waxba ka sheegin kaniisaddu inay tahay Boqortooyada Ilaah. Waxay barayaan rumaystayaasha inay ka mid noqon doonaan Boqortooyada Ilaah ama inay tahay boqortooyada Eise. Baybalku wuxuu ka digayaa in qaar

badan ay bedeli doonaan injiilka ama u jeesan lahaayeen mid kale, oo aan run ahayn (Galatiya 1: 3-9). Nasiib darro, kuwo kala duwan ayaa sidaas sameeyay.

Eiise baray, "Anigu waxaan ahay jidka iyo runta iyo nolosha. Ninna Aabbaha uma yimaado, xaggayga maah ee" (Yooxanaa 14:6). Butros wuxuu baray, "Mid kale badbaadada lagama helo, waayo, ma jiro magac kale samada hoostiisa oo dadka dhexdooda loo bixiyey oo waajib inoogu ah inaymi ku badbaadno" (Falimaha Kasuullada 4:12). Butros wuxuu u sheegay Yuhuuidda inay dhammaan rumaysad leeyihiin si ay u toobad keenaan oo ay Eiise u aqbalaan innu badbaado (Falimaha Kasuullada 2:38).

*Si ka duwan tan, Pope Francis wuxuu baray in cawaaniyiin, Eiise la'aanteed, ay ku badbaadi karaan shuqullo wanaagsan! Waxa kale oo uu barayaa in Yuhuuidda ay badbaadi karaan iyaga oo aan aqbalin Eiise! Intaa waxaa dheer, isaga iyo qaar Greco-Roman ah ayaa sidoo kale u muuqda inay tixgelyaan in nooca aan kitaabiga ahayn ee 'Maryan' uu fure u yahay injiilka iyo sidoo kale fure u ah midnimada iyo midnimada diimaha dhexdooda. Nasiib darrose, iyaga iyo kuwa kaleba ma fahmaan muhiimada Eiise **TM** injiilka runta ah ee Boqortooyada Ilaah. Qaar badan ayaa kor u qaadaya injiilka beenta ah.*

Kuwo badan ayaa jecel inay ku socdaan aragga oo ay rumaystaan adduunka. Axdiiga Eusubi waxa uu barayaa in Masixiyiintu ay tahay in ay kor eegaan:

² Waxyaalaha sare ka ka fikirina, ka ka fikirina waxyaalaha dhulka yaal. (Kolosaay 3:2)

⁷ *Waayo, waxaymi ku soconnaa rumaysadka ee kuma soconno aragga. (2 Korintos 5:7)*

Hase yeeshee, Pope Pius XI wuxuu asal ahaan baray inuu ku socdo aragiisa kaniisaddiisa:

Kaniisadda Kaatooligga...waa boqortooyada Masixi ee dhulka. (Pius's enclical Quas Primas).

Shabakadda CatholicBible101 waxa ay leedahay, " Boqortooyada Ilaah waxa dhulka ku dhisay Ciise Masix sannadhii 33 AD, oo u samaysan qaabka Kaniisaddiisa, oo uu hoggaamiyo Peter... Kaniisadda Katooliga." Haddana Boqortooyada Ilaahay ee kunnannadeedka halkan ma joogto mana aha Kaniisadda Rooma, laakiin waxay ahaan doontaa dhulka. Inkasta oo kaniisadda runta ah ee Ilaah ay leedahay "furayaaska boqortooyada" (Matayos 16:19), kuuwa sheeganaya kaniisad inay tahay boqortooyada "waxay qaateen furihii aqoonta" (Luukos 11:52).

Kaniisadda Rome waxay aad u barataa si adag oo ka dhian ah Boqortooyada Gebbe ee kunnannadeedka adduunka ee dhowaan imanaysa in ay asal ahaan tahay "caqiidada ka geesta ah" ee ku taxan Eatechismka rasmiga ah ee Kaniisadda Katooliga :

676 *Khiyaanada Masixi ka geesku waxay mar hore bilaawday in ay samaysato adduunka mar kasta oo sheegashada la sameeyo si loo ogaado taariikhda dhexdeeda rajada Masixi taas oo la xaqiijin karo oo kalya wixii ka baxsan taariikhda iyada oo loo marayo xukunka eschatological. Kaniisadu waxay diiday xitaa qaababka wax laga beddelay ee been-abuurkan boqortooyada ee ku imanaysa magaca millenarianism... (Eatechism of the*

*Catholic Church. Imprimatur Potest + Joseph Cardinal
Katzinger. Labo maalmood, May 1995, p. 194*

*Nasiib darrose, kuwa taas ku heshi'ya waxay la kulmi doonaan
dhibaatooyin waaweyn ku dhawaaqida injiilka Boqortooyada Naah
dhamaadka dhamaadka. Qaar ayaa qaadan doona*

*xuxun oo ka dhan ah kuwa ku wacdiya (Daanyeel 7:25; 11:30-36).
Laakiin, waxaad u malayn kartaa, dhammaan kuwa sheeganaya Eise
Rabbi ahaan miyaanay ku jiri doonin boqortooyada? Maya, ma ahaan
doonaan. U firsu wuxuu Eise yidhi:*

*Ma aha mid kasta oo igu yidhaahda, Rabbow, Rabbow, kuwa
boqortooyadii jannada gelayaa, laakiin ^{kii} sameeya doonista
Aabbahayga jannada ku jira. ²² Maalintaas qaar badan ayaa igu
odhan doona, Sayidow, Rabbow, miyaannan magacaaga wax
ku sii sheegin, oo miyaannan magacaaga jinniyo ku saarin, oo
miyaannan magacaaga yaabab badan ku samayn? ²³ Oo
markaasaan ku odhan doonaa, Weligay idinma aqoon; iga taga
, kuwiinna dembidhaafka ahov. (Matayos 7:21-23)*

*Kasul Bawlos wuxuu xusay in "qarsoodi sharci-darrada" ay "mar
horeba shaqaynaysay" (2 Tesalonika 2: 7) waqtigiisii. Sharci-darradani
waxay sidoo kale la xiriirtaa wax Kitaabka Quduuska ah ka digayo
wakhtiga ugu dambeeya ee lagu magacaabo "qarsoodi, Baabuloon weyn"
(Muujintii 17:3-5).*

*"Sirta sharci-darrada" waxay la xiriirtaa Masiixiyiinta sheegta kuwaas
oo aaminsan inaysan u baahnayn inay xajiyaan sharciga Tobanka
Amar ee Naah, iwm. iyo/ ama ay jiraan waxyaabo badan oo ka reeban
oo la aqbal karo sharciga, markaa in kastoo ay u malaynayaan inay
haystaan nooc ka mid ah sharciga Naahay, ma ilaalinayaan nooc*

Masixiyadda ah oo Eüse ama rasuulkiisu ay u aqoonsan lahaayeen inay sharci tahay.

Greco-Romani waxay la mid yihiin Farrisiiintii jebisay amarradii Naah, laakiin waxay ku andacodeen caadooyinkooda mid la aqbal karo—Eüse wuu diiday habkaas (Matayos 15:3-9)! Ishacyaah wuxuu kaloo ka digay in dadka Naah sheeganaya ay ku caasiyoobaan sharcigiisa (Ishacyaah 30:9). Kacdoonkan sharci-darrada ah waa wax aan, murugo leh, tan aragno ilaa maantadan la joogo.

*Mid kale oo "qarsoodi ah" waxay u muuqataa in Kaniisadda Rome ay u muuqato inay aaminsan tahay in ajandayaasheeda miiltariga ah iyo ajandayaasha diimaha ay u horseedi doonaan nabad iyo nooca aan kitaabiga ahayn ee Boqortooyada Naah ee dhulka. Gormiinku wuxuu ka digayaa midnimada soo socota ee ecumenical kaas oo uu barayo, dhowr sano, waxay noqon doontaa mid guuleysta (xusmusnow: *New Jerusalem Bible*, turjumaadda Catholic-la ansixiyay, waa la muujiyay):*

⁴ Oo waxay u sujuudeen masduulaagii hortisii, maxaa yeelay, isagu wuxuu amar siiyey bahalkii; Oo waxay u sujuudeen bahalkii hortiiisa, oo waxay yidhaahdeen, Bal yaa bahal la mid ah? Yaa la dagaalami kara? ⁵ Oo bahalkii waxaa loo oggolaaday innu afkiisa ku hadlo faankiisa iyo caytankiisa, oo wuxuu sii jirayaa laba iyo afartan bilood; ⁶ Oo wuxuu caayay Naah, iyo magiciisa, iyo teendhadiisa jannada, iyo kuwa halkaas magangalka ah oo dhan. ⁷ Oo waxaa loo oggolaaday innu la dagaallamo quduusiinta oo uu ka adkaado; ⁸ oo dadka dunida oo dhammina way caabudi doonaan, kaas waxaa weeye, mid kasta oo aan magiciisa lagu qorin kitaabka noloska ee Wanka allabariga tan iyo aasaashii dunida. ⁹ Ku alla kii wax maqli

karaa ka maqlo: ¹⁰ Kuwa maxaabiisnimada loo haysto; Kuwii seef lagu cayn doonaa, oo seef baa lagu cayn doonaa. Tani waa sababta quduusiintu ay tahay inay lahaadaan dulqaad iyo iimaan. (Muujintii 13:4-10 , NJB)

Baybalku waxa uu ka digayaa wakhtiga dhamaadka Midnimada Baabuloon:

*¹ Markaasaa waxaa ii timid oo ila hadashay toddobadii malaaigood oo haystay toddobada fijaan, oo waxay igu tiidhi, Kaalay oo waxaan ku tusi doonaa ciqaabta dhillada weyn oo biyaha badan ag fadhiiisata, ^{taasoo} ay la socdaan boqorrada dunida oo dhammi. Uay dhillaysteen, oo dadyowga dunida ku nool oo dhan ka dhigay khamrigii sinadeeda. ³ **●** Kuuxa wuxuu i geeyey meel cidla ah, oo waxaan halkaas ku arkay naag fiiwshan bahal cas, oo wuxuu lahaa toddoba madax iyo toban gees, oo waxaa kaga qornaa wax caytan ah. ⁴ **●** Naagtuna waxay xidhnayd dhar gudwudan iyo casaan ah, oo waxaa ku sharraxnayd dahab, iyo jowhar iyo luul, oo waxay haysatay koob khamri ah oo ay ka buuxaan wasakhdii dhillanimadeedii; ⁵ **●** wejigeedana waxaa ku qornaa magac sir ah, oo leh, Baabuloon tii weynayd, oo ah hooyada dhillooyinka oo dhan iyo waxyaalaha nijaasta ah oo dhulka yaal oo dhan. ⁶ **●** haddana waxaan arkay inay ku sahkraansan tahay dhiggii quduusiinta iyo dhiggii kuwii Eise u shahiiday; oo markaan iyadii arkay ayaan dhammaanteed garan waayay. (Muujintii 17:1-6 , NJB)*

*^{Taasu} waxay u baahan tahay xigmad. Toddobada madax waa toddobada buurood oo ay naagtu ku dul fadhiiisato . . . ¹⁸ **●***

naagtii aad aragtay waa **magaalada weyn** oo u talisa talyayaasha dhulka oo dhan. (*Muujiintii 17:9 , 18 , NJB*)

¹ Wax dabadeed waxaan arkay malaa'ig kale oo samada ka soo degaysa, iyadoo amar weyn la siiyey. Dhulku wuxuu la dhacday ammaantiisa. ² **Go** intuu codkiisii kor ugu qaaday ayuu yihi, **Baabuloon** waa dhacday, oo waxaa dhacday **Baabuloontii weynayd** , oo waxay hoy u noqotay ruux kasta oo wasakh ah iyo haad wasakh ah oo la naco. ³ **Quruumihii** oo dhammu waxay ku wada cabbeen khamrigii dhillanimadeeda. **Boqor** kasta oo dhulka joogaa wuu ka dhillaystay iyadii, oo baayacmishitari kastaa waa ka dhillaystay dhillanimadeeda. ⁴ **Go** haddana waxaa samada ka hadlay cod kale; **Waxaan** maqlay iyadoo la leeyahay, **Dadkaygiyow**, **ka soo baxa iyada**, **yaan dembigeeda qayb ka qaadan oo aydnaan belayo isku mid ah qaadin** . ⁵ **Dembiyadeedu** waxay soo gaadheen samada, oo **Ilaah** waa maankiisa maanka ku hayaa. ⁶ **Waa** in la siiyaa labanlaab lacagtii ay ku soo rogtay. **Waa** inay haysataa koob labanlaaban oo xoog badan oo isku darkeeda ah. ⁷ **Mid** kasta oo ka mid ah faankeeda iyo raynraynteedaba waa inay la mid tahay jidh-dil iyo xannun. **Waxa** la ii caleemo saaray sidii boqorad, waxay ila tahay; **Anigu** carmal ma ihi, oo tacsina ma garan doono. ⁸ **Waa**yo, maalin qidha waxaa iyada ku soo kor dhici doona belayooyin iyo cudurro iyo murug iyo abaar. **Waa** lagu gubi doonaa dhulka. **Rabbiga Ilaaha** ah oo iyada xukumay waa xoog badan yahay. ⁹ **Go** waxaa iyada u barooran doona boqorrada dunida oo iyada la dhillaystay oo raaxaysi la yeeshay. **Waxay** arkaan qiqa markay gubanayso, (*Muujiintii 18:1-9 , NJB*)

Sekaryaah, Baybalku wuxuu ka digayaa Baabuloon imanaysa wuxuuna muujinayaa in midnimada saxda ahi aanay dhici doonin ilaa uu Eise soo noqdo ka dib:

*¹⁰ Fiirso! Fiiri! Ka carara dalka woqooyi, Rabbigu wuxuu leeyahay, waayo, waxaan idinku kala firdhiyey afarta dabaylood oo samada. ¹¹ Fiirso! **Styoonay**, baxso, oo haaddeer la degto magaalada Baabuloon.*

¹² Waayo, Rabbiga Saba'ood wuxuu leeyahay, Markii ammaanta la amray

Bal eeg , quruumihii adiga ku dhacay baan ahay, Ku alla kii ku taabto wuxuu taabtaa iska inanteeda. ¹³ Haddaba bal eega, gacantaydaan ku kor ruxruxi doonaa, oo waxaa dhici doona kunnii ay addoonsadeen. So markaas waxaad ogaan doontaan in Rabbigu i soo diray. ¹⁴ Magaalada Styoonay, hees, oo reyree, waayo, hadda waxaan kuu imanayaa inaan dhexd joogo, ayaa Rabbigu leeyahay. ¹⁵ So maalintaas quruumo badan baa Rabbiga u soo jeedin doona. So iyagu waxay ahaan doonaan dadkiisa, oo dhexdaaday joogi doonaan. Markaasaad ogaan doontaan in Rabbiga Saba'ood ii soo kiin diray. ¹⁶ Rabbigu wuxuu hantiyi doonaa dadka Yahuidah oo qaybtooda ku ah dalka quduuska ah, oo Yerusaaalemma wuxuu ka dhigi doonaa mid uu doortay. (Sekaryaah 2:10-16 , NJB; gormada KJV / NKJV aayadaha waxay ku taxan yihiin Sakariyaah 2:6-12)

Dhaqdhaqaaqyada diiniga ah iyo kuwa isku diimaha ah ee Qaramada Midoobay, Vatican-ka, borotestaan badan, iyo hoggaamiyeyaasha Ortodokhska Bari ay kor u qaadayaan si cad Baybalku waa u cambaareeyay oo waa in aan la dhiirigelin. Eise wuxuu ka digay kuwa

sheeganaya inay raacaan isaga oo "kuwo badan khiyaanayn doona" (Matayos 24:4-5). Ecumenism badan ayaa la xidhiidha "faraskii cad" ee Muujintii 6: 1-2 (oo aan ahayn Eise) iyo dhillo Muujintii 17.

Sida Sakariyas, Rasuul Baalos wuxuu kaalo baray in midnimada runta ah ee rumaysadka aysan dhici doonin ilaa uu Eise soo noqdo ka dib:

¹³ ilaa aynu dhammaanteen ku wada midowno rumaysadka iyo aqoonta Wiilka Naah, oo aynu samayno ninka kaamilka ah oo si buuxda ugu bislaanaya Masixi qudhiisa. (Efesos 4:13 , NJB)

Kuwa aaminsan midnimadani waxay timaaddaa ka hor soo laabashada Eise waa khalad. Dhab ahaantii, markuu Eise soo noqdo, waa imuu burburiyaa midnimada quruumaha isaga ka gees ah:

11:15 Markaasaa maa'igtii toddobaad ayaa ka dhawaajisay, oo waxaa samada laga maqlay codad, iyadoo leh, Boqortooyadii duniidu waxay noqotay boqortooyadii Rabbigenna iyo Masixiisa, oo isna boqor huu ahaan doonaa weligiis iyo weligiis. ¹⁶ Markaasaa afar iyo labaatankii oday oo Naah hortii fadhiiyey intay sujuudeen ayay dhulka ku taabteen wejigooda iyadoo Naah caabudaya ¹⁷ oo waxay ku yidhaahdeen, Rabbiyow Naaha Gaadirka ahow, waanmi kugu mahad naqaynaa. Adigoo qaadanaya xooggaaga weyn oo bilaabaya boqortooyadaada. ¹⁸ Quruumihii way buuqeen, oo haatan waxaa la gaadhay wakhtigii aad aargudi lahaydeen, oo kuu dhintayna la xukumi lahaa, iyo nebiyada addoommadaada ah, iyo quduusiinta, iyo kuwa magacaaga ka cabsada, yar iyo weynba, si loo abaalgudo. . Waxaa la gaaray waqtigii la

baabi in lahaa kuwa dhulka baabbi in lahaa. (Muujintii 11:15-18 , NJB)

^{19:6} *●o haddana waxaan maqlay wax u eg codkii dad badan oo u eg sanqadkii badda ama onkod weyn, oo waxay ku yidhaahdeen, Halleejiya. Boqortooyadii Rabbiga Naakeenna ah oo Qaadirka ah way bilaabatay; . . .*¹⁹ *Markaasaan arkay bahalkii iyo boqorradii dunida oo dhan iyo ciidammadoodii oo isu soo wada ururay inay la diriraan kii fushanaa iyo ciidankiisii.*²⁰ *Laakiin bahalkii waa la maxbuusiyey, isaga iyo nebigii beenta ahaa oo cajiibiyada ku sameeyey bahalkii aawadiis, oo ay khiyaaneeyeen kuwii axdiga ku caasiyoobay calaamadii bahalka iyo kuwii caabuday sanamkiisa. Labadan iyagoo noolnool ayaa lagu dhex tuuray baddii dabka ahayd oo baaruud ahayd oo ololaysay .*²¹ *●o intii kale oo dhan waxaa lagu dilay seftii kii fushanaa oo afkiisa ka soo baxday, oo haaddii oo dhammuna hilibhoodii bay ku wada dhergeen. . .*^{20:4} *Markaasaan arkay carshiyo ay ku fadhistaan, oo waxaa korkooda la siiyey amar ay wax ku xukumaan. Waxaan arkay naftii kuwii madaxa looga gooyay inay Euse u markhaati fureen iyo inay ereyga Naah ku wacdiyeen, iyo kuwii diiday inay caabudaan bahalkii ama sanamkiisii, oo aan aqbalin calaamadda wejigooda ama gacmahooda; way soo noolaadeen, oo kun sannadood ayay Masiix wax la xukumayeen. (Muujintii 19:6 , 19:21; 20:4, NJB)*

U firso in Euse uu ku qasbanaan doono immo baabi'yo ciidamada adduunka ee isaga ka gees ah. Markaas isaga iyo quduusiinta ayaa xukumi doona. Taasi waa marka ay jiri doonto miidnimada saxda ah ee iimaanka. Nasiib darrose, qaar badan ayaa dhegaysan doona adeegayaal been ah oo wanaag u muuqda, laakiin aan ahayn, sidii

Kasool' Bawlos uga digay (2 Korintos 11:14-15). Haddii wax badan ay si dhab ah u fahmi lahaayeen Kitaabka Quduska ah iyo injiilka Boqortooyada Naah wax yar baa la dagaallami lahaa Eise.

7. Leba tokelo eahoba bae lumelang

In kasta oo aadamuhu ay jecel yihiin inay u maleeyaan inaan aad u caqli badan nahay, waxaa jira xaddiyo fahamkeenna, haddana Naah "fahmkiisu waa mid aan dhammaad lahayn" (Sabuuradii 147:5).

Taasi waa sababta ay u qaadan doonto faragelinta Naah si loo hagaajiydo meerahan.

In kasta oo qaar badan ay aaminsan yihiin Naah, inta badan aadamuhu ma rabaan inay u noolaadaan siduu runtii faray. Ul fiiro kuwan soo socda:

wuxuu ku tusay waxa wanaagsan; So bal maxaa Kabbigu kaa doonayaa, inaad xaqnimo samayso, oo aad naxariista jeclaato oo aad si hoosaysa Naahaaga ula socotid mooyaaane? (Miikaah 6:8)

In si khusiir ah leh loola socdo Naah maaha wax aadamuhu si dhab ah u rabay inuu sameeyo. Laga soo bilaabo wakhtigii Aadan iyo Xaawa (Bilowgii 3: 1-6), aadamuhu waxay doorteen inay isku halleeyaan naftooda iyo miidnaanta, oo ka sarreeya kan Naah, inkastoo amarradiisa (Baxniintii 20: 3-17).

Kitaabka Maahmaahyadu waxa uu dhigayaa:

Qalbigaaga oo dhan Kabbiga ku aamin, So waxgarashadaadana ka isku hallayn. Jidadaaga oo dhan isaga ku qir, So isna

waddooyinkaaga wuu toosin doonaa.⁷ *Indhahaaga caqli ka ku yeelanina; Kabbiga ka cabso oo xumaanta ka fogow. (Maahmaahiyadii 3:5-7)*

Hadana, dadka badidood si dhab ah ugu ma kalsoonaan doonaan Naahay qulumbtooda oo dhan ama ma sugi doonaan imuu isagu toosiyo tallaabooyinkooda. Kuwo badan baa waxay yidhaahdaan waxay samayn doonaan waxa Naah doonayo, laakiin ma sameeyaan. Bani'aadamka waxaa khiyaaneeyey Shaydaanku (Muujiintii 12:9) oo waxay u dhaceen damacyada dunida oo dhan iyo 'kibirka noloshii' (1 Yooxanaa 2:16).

Sidaa darteed, qaar badan ayaa la yimid dhacqankooda diineed iyo dawlado ciimaani ah, sababtoo ah waxay u maleynayaan inay ugu aqoon badan yihiin. Si kastaba ha ahaatee, kama ay toobad keeni doonaan (cf. Yereyaaq 10:23).

Naasi waa sababta aadamku ugu baahan yahay Boqortooyada Naah (cf. Matayos 24:21-22).

Bal u fursada barakada

Mid ka mid ah odhaahyada taxanaha ahaa ee sida aadka ah loo garanayey ee Eise bixiyey waxa ka mid ahaa ammaanta, kuwaas oo uu ku sheegay wacdigisii Buur Saytuun.

Bal u fursada qaar ka mid ah wuxuu yidhi:

³ *Waxaa barakaysan kuwa xagga ruuxa ka masaakiin ah, Waayo, boqortooyada jannada iyagaa leh.* ⁴ *Waxaa barakaysan kuwa baroorta, waayo, waa la qalbiqabowjin doonaa.* ⁵ *Waxaa barakaysan kuwa camal qabow, waayo, dhulkay*

dhaxli doonaan. ⁶ Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada u gaajaysan oo u harraadsan, waayo, way dhergi doonaan. ⁷ Waxaa barakaysan kuwa naxariista leh, waayo, waa loo naxariisan doonaa. ⁸ Waxaa barakaysan kuwa qalbigoodu daahirka yahay, Waayo, Ilaah bay arki doonaan. ⁹ Waxaa barakaysan kuwa nabadka ka shaqeeyaa, waayo, waxaa loogu yeedhi doonaa wiilashii Ilaah. ¹⁰ Waxaa barakaysan kuwa xaqnimada aawadeed loo silciyo, waayo, boqortooyada jannada iyagaa leh. (Matayos 5:3-10)

Waxay ku jirtaa Boqortooyada Ilaah (cf. Markos 4:30-31), oo inta badan loogu yeero Boqortooyada jannada ee Matayos (cf. Matayos 13:31), halkaasoo ballamahaan barakaysan lagu oofin doono. Waxay ku jirtaa Boqortooyada Ilaah markii ballanku u oofi doono kuwa camalka qabow inay dhulka dhaxli doonaan, kuwa daahirka ahna ay arki doonaan Ilaah. Sugi warka wanaagsan ee barakooyinka ku jira Boqortooyada Ilaah!

Dariiqooyinka Ilaahay baa toosan

Kuntu waxa ay tahay in Ilaah yahay jacayl (1 Yooxanaa 4: 8,16) Ilaahna ma aha naxriistiisa. Sharciyada Ilaah waxay nuujinayaan jacaylka Ilaah iyo deriskeenna (Markos 12:29-31; Yacquub 2:8-11). Jidadka duniidu waa anaanimimo oo waxay ku dhammaadaan dhimasho (Rooma 8:6).

U firso in Baybalku uu tusayo Masixiyiinta dhabta ah inay dhacraan amarrada:

¹ Ku alla kii rumaysta innu Eise yahay Masixi, Ilaah baa ka dhacshay; ² Taas ayaymi ku garanaynaa inaymi carruurta Ilaah jecel nahay, goortaymi Ilaah jecel nahay oo aymi

qaymunnadiisa xajinno. ³ Waayo, kami waa jacaylka Ilaah, kaasoo ah inaynu qaymunnadiisa xajinno. Iyo amarradiisa cusla . (1 Yooxanaa 5:1-3)

Dhammaan amarrada Ilaah waa xaquimo (Sabuuradii 119:172). Fidadiisu waa daahir (1 Nitos 1:15). Nasiiib darrose, qaar badan ayaa aqbalay noocyada kala duwan ee "sharci-darrada" mana garanayaan in Eise uusan u iman innu baabi'yo sharciga ama nebiyada, laakiin innu fuliyo iyaga (Matayos 5: 17), isagoo sharraxaya macnahooda dhabta ah oo ka balaadhinaya wax ka badan kuwa badan. fikirka (tusaale Matayos 5:21-28). Eise wuxuu baray in " ku all'a kii yeela oo bara, waxaa loogu yeedhi doonaa kan weyn boqortooyadii jannada" (Matayos 5:19)

Baybalku waxa uu barayaa in rumaysadka aan shirqullada lahayn uu meyd yahay (Yacquub 2:17). Kuwo badan ayaa sheeganaya inay raacaan Eise, laakiin run ahaantii ma rumaysan doonaan waxbaristiisa (Matayos 7:21-23) umana dayan doonaan isaga sida ay tahay (cf. 1 Korintos 11:1). "Dembiga waa xadgudubka sharciga" (1 Yooxanaa 3:4, KJV) oo dhammaan way wada dembaabeen (Rooma 3:23). Si kastaba ha ahaatee, Baybalku wuxuu muujinayaa in naxariistu ay ku gmulaysan doonto xukunka (Yacquub 2:13) sida Ilaah runtii dadka oo dhan u qorsheeyey (cf. Luukos 3:6).

Xalka aadamkii, dariiqooyinka Gehbe ka sokow, ma shaqayn doonaan. Boqortooyada kuu-sannadda, Eise wuxuu ku xukumi doonaa "ul bir ah" (Muujintii 19:15), oo wanaag baa ka adkaan doona sida dadku ugu noolaan doonaan jidka Ilaah. Dhammaan dhibaatooyinka adduunku way jiraan sababtoo ah bulshooyinka adduunku waxay diidaan inay addeecaan Ilaah iyo sharcigiisa . Taariikhdu waxay

muujinaysaa in aadamku aamu awood u lahayn innu xaliyo dhibaatooyinka bulshada:

⁶Waayo , in jidhka laga fikiraa waa dhimasho, laakiin ruuxa ka fikirta waa nolol iyo nabad. ⁷Maaxaa yeelay, jidhka kaftantu waa cadownimo. Waayo, ma hoos imanayso sharciga Naah, mana hoos iman karto. ⁸Haddaba kuwa jidhka ku dhej jiraa kama farxin karaan Naah. (Rooma 8: 6-8)

Masiixiyiintu waa inay diiradda saaraan ruuxa, oo waxaa la siiyaa Ruuxa Naah inay sidaas sameeyaan wakhtigan (Rooma 8:9), inkasta oo ay jiraan itaal darrooyinkayada gaarka ah:

²⁶ Waayo, walaalayaalow, waxaad aragtaan yeedhustinnii inaan loogu yeedhin kuwo badan oo xagga jidhka xigmadda ku leh, ama kuwa xoogga badan, ama kuwo badan oo gobta ah. ²⁷ Laakiin Naah wuxuu doortay waxyaalaha nacasnimada ah ee dunida innu ceebeeyo kuwa xigmadda leh; oo Naah wuxuu doortay waxyaalaha itaalka daran innu ceebeeyo waxyaalaha waaweyn; ²⁸ Oo waxyaalaha dunida ugu hooseeya iyo waxyaalaha la quudhsado, Naah baa doortay iyo waxyaalaha aan jirinba inay baabbi'iyaan waxyaalaha jira, ²⁹ si aan ninna ugu faanin hortusa. ³⁰ Laakiin isagaad ku jirtaan Eise Masiix kan inoo noqday xigmadda xagga Naah, iyo xaqnimada, iyo quduusnaanta, iyo madaxfurashada , ³¹ in sida qoran, Kii faanaa, Kabbiga ha ku faano. (1 Korintos 1:26-31)

Masiixiyiintu waa inay ku faanaan qorshaha Naah! Hadda waxaynu ku soconnaa rumaysad (2 Korintos 5:7), annagoo kor ku eegayna (Kolosay 3:2) rumaysad (Eibraaniyada 11:6). Waxaan ku barakoobi doonnaa xajinta amarrada Naah (Muujintii 22:14).

Waa maxay sababta Injilka Boqortooyada Ilaah?

Protestants waxay u muuqdaan inay dareemaan in mar ay aqbaleen Eise innu yahay badbaadiye, inay raadiyeen Boqortooyada Ilaah. Catholics waxay aaminsan yihiin kuwa la baabtiisay, xitaa sida dhallaanka, waxay galeen kaniisaddooda sida boqortooyada. Catholics iyo Orthodox bari waxay u muuqdaan inay u maleynayaan in iyada oo loo marayo karaamada, inm, ay raadinayaan boqortooyada Ilaah. Halka Masixiyiintu tahay in la baabtiiso, Greco-Roman-Protestants waxay u muuqdaan inay eegaan adduunka si ay u xalliyaan dhibaatooyinka aadanaha. Waxay u janjeeraan inay diiradda saaraan dhulka (cf. Rooma 8:6-8).

Marka hore doonista Boqortooyada Ilaah (Matayos 6:33) waa inay u ahaato hadaf nolosha Masixiyiinta ah. Hadafka, ma aha in la eego adduunka xalalka, laakiin in la eego Ilaah iyo jidadkiisa. Warka wanaagsan ee Boqortooyada Ilaah ayaa nolosheena beddefa.

Baybalku wuxuu sheegayaa in Masixiyiintu ay la xukumi doonaan Eise, laakiin ma ogtahay in taasi macnaheedu tahay in Masixiyiinta dhabta ah ay si dhab ah u xukumi doonaan magaalooyinka? Eise baray:

¹² Nin madaxda ah ayaa dal fog tegey innu boqortooyo soo helo oo soo noqdo. ¹³ Markaasuu wuxuu u yeedhay toban addoommadiisii ka mid ahaa, oo u dhübay toban mina, oo ku yihi, Ku baayacmishareeya ilaa aan imaado. ¹⁴ Laakiinse dadkii magaaladiisii ayaa nebaaday, oo ergo bay u direen, iyagoo leh, dooni mayno ninkeennu innu boqor noo ahaado.

¹⁵ Oo waxay noqotay markuu soo noqday oo uu afaabti qaatay

Boqortooyadii , dabadeed wuxuu ku amray addoommadii uu lacagta u dhiibay in loo yeedho, si uu u ogaado nin kasta intuu ka faa'iiday baayacmisharka.¹⁶ Kii hore ayaa yimid isagoo leh, Macallimow, minahaagii waxaa laga faa'iiday toban mina.¹⁷ So isna wuxuu ku yidhi, Si wanaagsan baad yeeshay, addoon yahow wanaagsan; Wax yar ayaaad aamin ku ahaydeen, haddaba toban magaalo u sarree.¹⁸ Markaasaa kii labaad yimid isagoo leh, Macallimow, minahaagii waxaa laga faa'iiday shan mina.¹⁹ So isna wuxuu ku yidhi, Adiguna shan magaalo u sarree. (Luukos 19:12-19)

Ka aamin waxa yar oo aad hadda kaysato. Masixiyiintu waxay heli doonaan fursad ay ku xukumaan magaalooyinka dhabta ah, boqortooyo dhab ah. Eise wuxuu kaloo yidhi, "Abaalkaygu wuu ila jiraa inaan mid kasta u bixiyo sida shuqulkiisu yahay" (Muujintii 22:12). Naah wuxuu leeyahay qorshe (Ayyub 14:15) iyo meel (Yooxanaa 14:2) kuwa si dhab ah isaga uga jawaabi doona (Yooxanaa 6:44; Muujintii 17:14). Boqortooyada Naahay waa dhab oo waxaad noqon kartaa qayb ka mid ah!

Bilowgii 2016, joornaalka *Sayniska* wuxuu lahaa maqaal cinwaan looga dhigay "Arwoodda dadka" oo tilmaamaysa in sirdoonka macmal ah iyo isku-ururinta ay xalín karaan "dhibaatoyinka sharka leh" ee soo food saaray aadanaha. Haddana, maqaalku wuu fahmi waayay xumaantu waxay tahay, iska daa sidii loo xalín lahaa.

Iskaashi, marka laga reebo raacitaanka hababka runta ah ee Naah, waa sidii loo fashilín lahaa qarniga 21stst ay dib ugu noqon jirtay daadadkii weynaa ka dib markii aadamku iska kaashadeen dhisitaanka munaaraddii Baabel (Bilowgii 11: 1-9).

Dhibaatooyinka adduunka ka jira, meelaha sida Bariga Dhexe (in kasta oo la filayo faa'iidooyinka ku meel gaarka ah, tusaale ahaan Daniel 9:27a; 1 Tesalonika 5:3), ma xallin doono bini'aadamka - waxaan u baahanahay nabadda Boqortooyada Ilaah (Rooma 14: 17).

Dhibaatooyinka argagixisanimada caalamiga ah, in kasta oo la filayo in la kelo, ma xallin doono (cf. Yexesqeel 21:12) kuwa lagu khiyaaneeyey ee Qaramada Midoobay (cf. Muujintii 12:9) – waxaan u baahanahay farxad iyo raaxada Boqortooyada Ilaah.

Dhibaatooyinka deegaanka laguma xallin doono iskaashi caalami ah, sida quruumaha dunidu ay gacan ka geysan doonaan burburinta dhulka (Muujintii 11:18), laakiin waxaa xallin doona Boqortooyada Ilaah.

Arrimaha ku saabsan sinada, ilmo iska soo rididda, iyo iibinta xubnaha jidhka bini'aadamka ma xallin doono UJAA (cf. Muujintii 18:13), laakiin waxaa lagu xallin doonaa Boqortooyada Ilaah.

Deynta baaxadda leh ee UJAA, UK, iyo quruumo kale oo badan ay haystaan laguma xallin doono dillaalinta caalamiga ah, laakiin ugu dambeyntii (burburkii Xabaquuq 2:6-8) ee Boqortooyada Ilaah.

Taahilnimada iyo xumaanta ma xallin doonto Qaramada Midoobay - waxaymi u baahanahay Boqortooyada Ilaahay. Iska hor imaadka diineed run ahaantii laguma xallin doono dhaq-dhaqaaq diimeed-diimeed kasta oo ku heshi'ya hadbaadada marka laga reebo Euse runta ah ee Kitaabka Qudruska ah. Dembigu waa dhibka adduunka ka jira, taas aawadeed, waxaan u baahanahay allabarigii Euse iyo soo laabashadiisa Boqortooyada Ilaah. Sayniska caafimaadka casriga ah ma hayo dhammaan jawaabaha caafimaadka bini'aadamka - waxaan u baahanahay Boqortooyada Ilaah.

Arrimaha gaajada lagu xallin maayo noolaha hidda-sidaha wax laga beddelay kuwaas oo qaybo ka mid ah adduunka gelnaya khatarta macalinul sababta oo ah wax-soo-saarka dalagga oo dhici kara - waxaan u baahanahay Boqortooyada Ilaah.

Saboolnimada baaxadda leh ee ka jirta qaybo ka mid ah Afrika, Asiya, iyo meelo kale, iyadoo laga faaiidayasanayo wakhtiga ugu dambeeya 'Baabuloon' (cf. Muujintii 18:1-19), ma xallin doonto dhibaatada faqriga-waxaan u baahanahay Boqortooyada Ilaah. Fikradda ah, Eüse ka sakow, bini-aadmigu wuxuu keeni karaa utopia 'xiligan sharka leh' waa injiil been ah (Galatiya 1:3-10).

Marxaladda kun-sano ee Boqortooyada Ilaahay waa boqortooyo dhab ah oo lagu dhisi doono dhulka. Waxay ku salaysnaan doontaa shuruucda jacaylka ee Gebbe iyo Ilaaha jecel ee hoggaamiye. Qudusiyinta waxay Masix la talin doonaan kun sano (Muujintii 5:10; 20:4-6). Boqortooyadan waxaa ku jiri doona kuwa run ahaantii ku jira Kaniisadda Ilaah, laakiin Qorninku ma sheegayo in Boqortooyada Ilaah dhab ahaantii tahay Kaniisadda (Katooliga ama haddii kale). Kaniisadda Rooma waxay ka soo horjeesatay waxbarista kun-sannadii, ka dibna waxay si xoog leh uga soo horjeedaa farriinta injiilka ee Baybalka marka aynu ku sii dhowaanno dhammaadka. Tani waxay u badan tahay inay heli doonto daboolid warbaahineed oo muxiim ah taasoo caavin karta buuxinta Matayos 24:14.

Tukupay phasiipin Diospa Reinonqa kanqa 'Diosmanta hanaq pachamanta uraykamiaq Mosoq Jerusalem' (Apocalipsis 21:2). Manañam mana chanin ruwaykunaga kanqañachu, manañam llakikuyqa kanqañachu, manañam wañuyñachu kanqa.

Diospa Reinonmanta allin willakuykunata predicay entiendeypas ancha importanten Bibliapi. Nawpa Rimanakuyupi qillqaqkunam chaymanta

yachachirqaku. Jesus, Pablo, Juan ima chaymanta yachachirkakuna. Mosoq Testamentomanta kawpapi kawsaq aswan ñawpaq 'cristiano' sermonmi chaymanta yachachirgan. Iskay kaq siglo qallariypin Policarpo hinallataq Melito hina cristiano umalliqkuna chaymanta yachachirqanku. Noqayku Diospa Iglesia Continúa nisqapi kunanmi yachachiyku. Yuyarisun Diospa Reinonmanta ñawpaq kaq yachachikuy kasqanmanta, chaymantan Biblia rikuchin Jesuspa predicashan (Mar. 1:13. Chaymantapas kawsarimpusqanku qhepaman willasqanmi karqan (Hech. 1:3) –chaytan cristiano kuna ñawpaqta maskhananku (Mateo 1:13). 6:33 nisqanman hina.

Evangelioqa manan Jesuspa kawsayninmanta wawuyinmantawanllachu. Jesuspa qatikuninkunapivan yachachisqanku evangeliomanta astawanqa rimaqmi Diospa gobiernon chayaminanmanta. Reinomanta allin willakuykunapiqa Cristowan qespiyumi kashan, ichaqa runakunaq gobiernokunaq tukukuyinmanta yachachiyas (Apocalipsis 11:15).

Yuyariy, Jesusqa yachachirqanmi p'uchikay mana chayaminanta, Diospa gobiernonmanta allin willakuykunata kay pachaman willasqa kanankama, lliv suyukunaman testigo kananpaq (Mateo 24:14). Hinaspapas chay predicayqa kunanmi pasashan.

Allin willakuyqa kaymi: Diospa Reinonmi runakunapa sasachakuyininkunata allichanqa. Chaywanpas yaqa llapan kum MAMA yanapayta munankuchin, nitaq uyariyta munankuchin, nitaqmi munankuchin chiqap kasqanta creeyta. Diospa Reinonqa wiñaypaqmi (Mateo 6:13), 'kay pachataq chinkapushan' (1 Corintios 7:31).

Diospa Reinonmanta cheqaq evangeliota willakuyqa, Diospa Iglesia Continúa nisqapi haqkunancha anchatapuni qhawarinchis.

Kallpanchakunchikmi Bibliapa tukuy yachachisqankunata yachachinapaq (Mateo 28:19-20), Diospa Gobiernonmantapas (Mateo 24:14). Ehay gobiernota suyashaspanchismi Diospa ñanninkunata yachaspa qatikunanchis, cheqaq kaqpi ñiyta munaq runakunatapas sonqochananchis.

¿Manachu yanapanayki Diospa hamuq Reionmanta allin willakuykunata willanapaq? ¿Greenkichu Diospa Reionmanta allin willakuykunata?

Noakelakileng kar'a batho ba bangata

*ℳℳℳAfrica hongere. Melaelaetsa ea ℳℳℳ ka lipuo tsa Afrika.
 ℳℳℳ Animations hongere hi te whakaaako i ngā āhuratanga ℳ ngā
 Whakapono Karaitiana.
 ℳℳℳ Sermones hongere het boodskappe in die Spaanse taal.
 Continuingℳℳℳ hongere. Lithero tsa video tsa ℳℳℳ.*

*Ko te whakaaahua e whakaaatu ana i raro ake nei etahi o nga pereki e toe
 ana (me etahi taapiri i muri mai) o te whare i Hiruharama i etahi wa e
 mohiotia ana ko te Cenacle, engari he pai ake te korero ko te Hakū A te
 Atua i runga i Te Maunga ℳ Te Hauauru o Hiruharama (e kīia nei Ko
 Mt. Zion):*



*Daar word geglo dat dit die plek was van miskien die vroegste werklike
 Christelike kerkgebou. 'n Gebou waarin Jesus se 'evangelie van die
 Koninkryk van God' verkondig sou word. Dit was 'n gebou in Jerusalem
 wat onderrig gegee het kahoo ke tla ea leholimong haelé monake.*

*Ka lebiaka lena le rona re leboha Molimo re sa phetse, hobiane ... to na,
 harabeso, le bile balatel ba liphatheko tsa Molimo tse Judea e leng ko
 Kreste Jesu. (1 Bathesalonika 2:13-14)*

Lo livele ka tllhogfalo tumelo e e abetsweng baitshepi gangwe fela. (Juda 3)

A re ho bona (Jesu): "E ka khona ke bofalle metse e meng 'miso oa Molimo, hobane ke rometsoe kona." (Luka 4:43)

Le mpe le batle mmuso wa Modimo, mme nako tseo tsokile le tla di ekeletswa. Se tsabe, mohlatswana, hobane ho khahliloe ke Mat'a na ho le fa 'miso. (Luka 12:31-32)

Mme Evangelii ena ya mmuso e tla boletwa lefatsheng lohle, e be kopaki ho dijhaba tsokile; (Matheu 24:14)